

Revista tècnica

DE LES COMISSIONS I GRUPS DE TREBALL DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

Dirigir equips remots

El treball no presencial s'ha convertit en una nova realitat d'un dia per l'altre, i ha evidenciat que ni és tan meravellós com alguns creien ni tan impossible com semblava. Després de l'experiència viscuda i davant la perspectiva que el teletreball continuarà vigent, sigui voluntàriament o per imperatiu legal, cal reflexionar sobre què podem fer per millorar la manera de dirigir els equips de treball no presencials. Conèixer les claus de la correcta direcció dels equips, presencials o remots, ens ha d'ajudar a corregir les dificultats i els errors més comuns que hem comès.

Projecte de Reial decret de modificació del Pla General de Comptabilitat

El projecte de Reial decret pel qual es modifica el Pla General de Comptabilitat i altres normes complementàries té com a objectiu una millor homogeneïtzació de la normativa comptable espanyola amb les normes internacionals. En concret, la proposta intenta incorporar les millores introduïdes per la NIIF-UE 15 sobre reconeixement d'ingressos i la NIIF-UE 9 sobre instruments financers. L'adaptació a la NIIF-UE 15 és completa, ja que s'incorporen els criteris per a la seva comptabilització i el desenvolupament per etapes. En canvi, l'adaptació a la NIIF-UE 9 és parcial, atès que el projecte no incorpora la categoria de valoració basada en el valor raonable en canvis a patrimoni net ni el criteri de pèrdua esperada en el càlcul del deteriorament dels actius financers.

Novetats del nou Reglament de la Llei d'auditoria de comptes

Un nou reglament d'auditoria sempre comporta modificacions i canvis normatius que impacten en l'activitat que desenvolupen els auditors de comptes. Una vegada més, aquest nou Reglament ens arriba amb noves aportacions que aclareixen i desenvolupen la nostra actual Llei i que, sens dubte, tenen com a conseqüència beneficis en l'activitat d'auditoria i una seguretat jurídica més gran. No sempre els sectors estan absolutament d'acord amb les noves regulacions i, en aquest cas, les corporacions d'auditors s'han manifestat sol·licitant que s'introdueixin alguns canvis a aquest projecte de Reglament que el dotarien de més claredat i raonabilitat. Esperem que aquestes sol·licituds puguin ser ateses.

CE Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

Comitè editorial: Oriol Amat Salas, Maria Josep Arasa Alegre, Raimon Casanellas Bassols, Martí García Pons, Anton Gasol Magriñá, Maurici Olivé Riu, Ester Oliveras Sobrevias, Carlos Puig de Travé i Lluís Santaló Bel

Edita: Col·legi d'Economistes de Catalunya

Disseny i producció editorial: ZETACORP-Publicacions Corporatives (Grupo Zeta), Consell de Cent, 425. 08009 Barcelona. Tel. 93 227 94 16

Distribució: Ediciones Reunidas, SA

Dipòsit legal 36694-1989
ISSN 2462-3709

El Col·legi no es fa responsable de les opinions recollides en els textos publicats a la *Revista tècnica*.

NOVETATS LEGISLATIVES

4

Actualitzem el marc legal

La normativa legal amb què els professionals de l'economia han de treballar va canviant amb el pas del temps. Per això, fem un repàs de les novetats més importants.

TENIR PRESENT

5

La nova regulació del treball a distància. Quins drets tenim com a treballadors? Noticiari jurídic

A causa de la crisi sanitària de la COVID-19, el treball a distància ha estat una de les mesures de contenció més utilitzades per part de les empreses. Aquesta manera de treballar ha vingut per quedar-se. Per això, s'ha aprovat el Reial decret llei 28/2020, que ofereix un marc de protecció a aquests treballadors.

6

Dirigir equips remots

El treball no presencial s'ha convertit en una realitat d'un dia per l'altre i no sempre ha estat positiu. Davant l'experiència viscuda en els darrers mesos i la perspectiva que el teletreball continuarà vigent, cal reflexionar sobre què podem fer per millorar la forma de dirigir els equips de treball no presencials.

7

Projecte de Reial decret de modificació del Pla General de Comptabilitat

El projecte de Reial decret pel qual es modifica el Pla General de Comptabilitat i altres normes complementàries té com a objectiu una millor homogeneïtzació de la normativa comptable espanyola amb les normes internacionals. En concret, la proposta intenta incorporar les millores introduïdes per la NIIF-UE 15 sobre reconeixement d'ingressos i la NIIF-UE 9 sobre instruments financers.

8

Novetats del nou Reglament de la Llei d'auditoria de comptes

El nou Reglament de la Llei d'auditoria de comptes ens porta importants modificacions que hauran de ser implantades pels auditors de comptes després de la seva aprovació definitiva. De la lectura de l'article que s'inclou en podreu extreure les principals modificacions que ens portarà aquesta futura regulació que serà aprovada ben aviat.

NOTICIARIS DE LES COMISSIONS DE TREBALL

10

Col·laboració Salut i Empresa: la resposta a l'aprovisionament de material COVID Noticiari de la Comissió d'Economia de la Salut

L'autor fa un resum del seminari web organitzat per la Comissió d'Economia de la Salut el 30 de juny sobre la compra de material sanitari durant la pandèmia de la COVID-19 en el qual van participar Miquel Arrufat, director de Gestió de l'ICS; Liling Qi, presidenta de Puente China; Joan Parés, director general de BIMEDICA, i Joan López, director d'Operacions de Mútua de Terrassa.

11

Els agricultors/es dels espais periurbans de la Regió Metropolitana de Barcelona

Noticiari de la Comissió d'Economia Agroalimentària

Els agricultors periurbans, a més d'enfrontar-se als mateixos problemes que l'agricultura d'àmbits rurals, s'han d'enfrontar al poc atractiu del sector agrari en zones urbanes i a una pressió urbana i han d'adaptar el seu

model per treure el màxim de benefici de la seva situació a prop de les ciutats.

12-13

Impactes de la COVID-19 en auditories 2020 **Noticiari de la Comissió d'Economistes Auditors de Comptes**

L'article tracta d'alguns dels efectes de la COVID en les auditories d'estats financers amb tancaments posteriors a l'estat d'alarma, principalment en el procés de planificació, però també en els efectes sobre els informes.

14

El marc conceptual IASB i el principi de prudència **Noticiari de la Comissió de Comptabilitat**

La inclusió i la definició del principi de prudència en el marc conceptual de l'IASB ha patit variacions des de la publicació inicial el 1989 i la darrera edició del 2018. Els efectes de l'aplicació de la prudència poden no ser els esperats.

15

Ja es disposa dels indicadors dels ODS a Catalunya **Noticiari de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat**

Els indicadors dels ODS a Catalunya ja formen part de les estadístiques de l'Idescat. Els resultats no són bons, i per assolir els ODS calen canvis profunds.

16

L'emprenedoria POST-COVID **Noticiari de la Comissió d'Emprenedoria i Creació d'empresa**

La pandèmia actual incideix en la transformació estructural del mercat de treball. L'emprenedoria pot ser una bona sortida per a les persones que, en aquest context, sàpiguen aprofitar les oportunitats. Caldrà aprofitar l'ecosistema empenedor que existeix i, alhora, desplegar projectes empenedors en el territori.

17

Informes pericials de l'economista **Noticiari de la Comissió Mercantil**

L'autor analitza alguns dels àmbits d'aplicació més importants dels informes pericials i destaca els principals àmbits o casos en què són necessaris.

18-19

Modificacions en l'IVA del comerç intracomunitari **Noticiari de la Comissió d'Assessors Fiscals**

Modificacions en l'IVA, per la incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva (UE) 2018/1910 de les anomenades *quick fixes* o solucions ràpides referides a les vendes en consigna, regles de vinculació del transport en les vendes en cadena, el NIF intracomunitari del destinatari i la prova del transport intracomunitari de béns.

20

XL Fòrum d'Inversió d'EconomistesBAN i tancament de la ronda de finançament de Kibus Petcare **Noticiari de la Comissió d'Economia Financera / EconomistesBAN**

EconomistesBAN celebra el XL Fòrum d'Inversió *online* presentant 6 noves *start-ups* d'alt nivell, de sectors molt diversificats i d'elevat potencial de creixement com són salut, *healthtech* i energies renovables. Tots els projectes van gene-

rar interès per part dels inversors assistents en aquesta edició.

21

Són els habitatges d'ús turístic els principals responsables de les pujades del preu de l'habitatge a Barcelona? **Noticiari de la Comissió d'Economia del Turisme**

Plataformes com Airbnb han estat sovint assenyalades com el principal factor explicatiu dels forts increments de preus del mercat de l'habitatge a les grans metròpolis en els darrers anys. Una recerca recent, centrada en Barcelona, mostra que, si bé van contribuir al creixement de preus, aquesta influència fou molt inferior a la que es podia preveure.

22

Els intangibles i la seva importància avui **Noticiari de la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació**

L'autor exposa la necessitat de metodologies acurades i efectives per a la mesura dels intangibles i la seva gestió.

XXV JORNADA DELS ECONOMISTES

23

Joves i futur: formació, ocupació i emancipació

Accés als vídeos de les sessions de les quatre seus territorials del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Recull legislatiu més enllà de la COVID-19

ADMINISTRATIU

● [Llei 1/2020, del 17 de febrer, de modificació de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania](#). DOGC núm. 8068 20/02/2020.

● [Acord GOV/109/2020, de 27 d'agost, pel qual s'aprova el Codi de bones pràctiques tributàries de l'Administració de la Generalitat i del seu sector públic i es crea el Comitè per al Seguiment de les Bones Pràctiques Tributàries](#). DOGC núm. 8214 31/08/2020.

CIVIL I MERCANTIL

● [Reial decret 309/2020, d'11 de febrer, sobre el règim jurídic dels establiments financers de crèdit i pel qual es modifica el Reglament del Registre Mercantil, aprovat pel Reial decret 1784/1996, de 19 de juliol, i el Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desenvolupa la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit](#). BOE núm. 48 25/02/2020.

● [Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat](#). DOGC núm. 8193 04/08/2020.

● [Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per a fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia](#). Al capítol II s'inclouen mesures en l'àmbit concursal i societari.

● [Circular 1/2020, de 6 d'octubre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, per la qual es modifiquen la Circular 5/2013, de 12 de juny, que estableix els models d'informe anual de govern corporatiu de les societats anònimes cotitzades, de les caixes d'estalvis i d'altres entitats que emetin valors admesos a negociació en mercats oficials de valors, i la Circular 4/2013, de 12 de juny, que estableix els models d'informe anual de remuneracions dels consellers de societats anònimes cotitzades i dels membres del consell d'administració i de la comissió de control de les caixes d'estalvis que emetin valors admesos a negociació en mercats oficials de valors](#). BOE núm. 270 12/10/2020.

FISCAL

● [Resolució d'11 de març de 2020, de la Direcció General de l'Agència Estatal](#)

[d'Administració Tributària, sobre assistència als obligats tributaris i ciutadans en la seva identificació telemàtica davant les entitats col·laboradores, en ocasió del pagament de deutes amb targetes de crèdit i de dèbit, mitjançant el sistema de signatura no avançada amb clau d'accés en un registre previ \(sistema Cl@ve PIN\)](#). BOE núm. 74 19/03/2020.

● [Protocol entre el Regne d'Espanya i la República de l'Índia fet a Nova Delhi el 26 d'octubre de 2012, que modifica el Conveni i el Protocol entre el Regne d'Espanya i la República de l'Índia per evitar la doble imposició i prevenir l'evasió fiscal en matèria d'impostos sobre la renda i sobre el patrimoni, signats a Nova Delhi el 8 de febrer de 1993](#). BOE núm. 188 09/07/2020.

● [Ordre VEH/149/2020, de 2 de setembre, per la qual s'aprova el model d'autoliquidació 700 de la taxa per la realització de valoracions prèvies](#). DOGC núm. 8220 08/09/2020.

● [Decret llei 33/2020, de 30 de setembre, de mesures urgents en l'àmbit de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica i de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i en l'àmbit pressupostari i administratiu](#). DOGC núm. 8238 01/10/2020.

● [Llei 5/2020, de 15 d'octubre, de l'impost sobre les transaccions financeres](#). BOE núm. 274 16/10/2020.

● [Llei 4/2020, de 15 d'octubre, de l'impost sobre determinats serveis digitals](#). BOE núm. 274 16/10/2020.

COMPTABILITAT

● [Consulta núm. 1 BOICAC 123](#): sobre la comptabilització per part del soci de l'aplicació del resultat.

● [Consulta núm. 2 BOICAC 123](#): sobre el tractament comptable de diverses qüestions relacionades amb l'escissió parcial d'una societat anònima mitjançant la segregació d'una branca d'activitat que constitueix un negoci, en què la societat beneficiària és de nova creació i dependent al 100 per 100 de la societat escindida.

● [Consulta núm. 3 BOICAC 123](#): sobre l'aportació no dinerària a una empresa del grup domiciliada a Espanya de les accions

que atorga el control sobre una altra empresa del grup, que constitueix un negoci, quan la societat aportant i la filial, les accions de la qual són objecte d'aportació, apliquen les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF) i estan radicades a l'estranger.

● [Consulta núm. 1 BOICAC 122](#): sobre l'adequat tractament comptable de les decisions adoptades pel Reial decret llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per a fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, en relació amb els costos que han d'assumir les empreses en els expedients de reducció temporal d'ocupació. En concret, es pregunta si les mesures aprovades pel Govern tenen la naturalesa de subvenció i, si escau, quins conceptes poden ser considerats com a tals.

● [Consulta núm. 3 BOICAC 122](#): sobre el càlcul de la xifra de negocis quan es reben subvencions públiques.

LABORAL

● [Resolució TSF/285/2020, de 28 de gener, per la qual es disposa la inscripció i la publicació del Conveni col·lectiu de treball del sector d'oficines i despatxos de Catalunya per als anys 2019-2021 \(codi de conveni núm. 79000375011994\)](#). DOGC núm. 8064 14/02/2020.

● [Reial decret llei 4/2020, de 18 de febrer, pel qual es deroga l'acomiadament objectiu per faltes d'assistència al treball establert en l'article 52.d\) del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre](#). BOE núm. 43 19/02/2020.

● [Resolució de 13 de febrer de 2020, de la Direcció General de Treball, per la qual es registra i es publica el VI Conveni col·lectiu d'àmbit estatal per a despatxos de tècnics tributaris i assessors fiscals](#). BOE núm. 50 27/02/2020.

● [Resolució de 28 d'octubre de 2020, de la Direcció General de Treball, per la qual es publica la relació de festes laborals per a l'any 2021](#). BOE núm. 289 02/11/2020. ■

La nova regulació del treball a distància. Quins drets tenim com a treballadors?

CARLOTA LLACH CULLELL

Advocada, Guillén Bécas, Legal & Fiscal
cllach@guillenbecas.com

Les xifres de treballadors a distància a Espanya han augmentat significativament a causa de la crisi sanitària de la COVID-19. Aquesta forma de treballar ha vingut per quedar-se. Això ha derivat en l'aprovació del Reial decret llei 28/2020, de 22 de setembre, de treball a distància, per suplir les insuficiències de l'actual regulació de l'article 13 de l'Estatut dels Treballadors, i oferir un marc de protecció als treballadors.

1. A qui és aplicable?

És aplicable a tots els treballadors per compte d'altri que desenvolupin treball a distància amb caràcter regular; això és, en un període de referència de tres mesos, un mínim del 30% de la jornada, o el percentatge equivalent en funció de la durada del contracte de treball.

Per tant, al treball a distància implementat com a mesura de contenció sanitària derivada de la COVID-19 continuarà sent-hi aplicable la normativa laboral ordinària.

2. Com ha de formalitzar-se un acord de treball a distància?

La formalització de l'acord haurà de realitzar-se per escrit, abans d'iniciar el treball a distància. La falta de formalització per escrit constitueix una infracció administrativa greu.

En tot cas, el treball a distància serà voluntari, tant per a l'empresa com per al treballador. Per tant, la negativa de fer treball a distància no serà causa justificativa d'extinció contractual.

3. Quin és el contingut mínim obligatori de l'acord de treball a distància?

L'acord ha d'incloure un inventari dels mitjans, els equips i les eines que exigeix el desenvolupament del treball a distància concertat, incloent-hi els consumibles i els elements mobles, així com les despeses que es poguessin derivar.

També regularà l'horari de treball i la distribució entre el treball presencial i a distància, si s'escau, així com el centre de treball de l'empresa al qual queda adscrita la persona treballadora a distància i el

lloc de treball a distància triat per aquesta persona.

L'acord haurà de contenir els terminis de preavis per a la seva reversibilitat, els mitjans de control empresarial de l'activitat i la durada de l'acord. També haurà d'incloure el procediment que caldrà seguir en cas de produir-se dificultats tècniques i les instruccions de l'empresa en matèria de protecció de dades i seguretat de la informació.

4. Quins drets tenen els treballadors a distància?

Aquests treballadors tindran els mateixos drets que si prestessin els seus serveis de manera presencial i en cap cas podran patir cap perjudici en les seves condicions laborals. Conseqüentment, tindran dret a percebre, com a mínim, la retribució establerta conforme al seu grup professional, nivell, lloc i funcions, així com els complementos que els pertocquin, i tindran els mateixos drets en matèria de conciliació, inclosa l'adaptació de jornada.

Respecte a l'equip, les eines i els mitjans vinculats a l'activitat laboral, el desenvolupament del treball a distància no podrà suposar l'assumpció per part del treballador d'aquestes despeses. Per tant, tindran dret a la dotació i el manteniment adequats per part de l'empresa de tots els mitjans necessaris, conforme a l'inventari indicat a l'acord.

En relació amb l'ús de mitjans digitals, l'empresa haurà de garantir els drets a la intimitat i la protecció de dades d'acord amb els principis d'idoneïtat, necessitat i proporcionalitat, i no podrà exigir la instal·lació de programes o aplicacions en dispositius propietat del treballador,

Els treballadors tindran dret a la dotació i el manteniment adequats per part de l'empresa de tots els mitjans necessaris, conforme a l'inventari indicat a l'acord

ni la utilització d'aquests dispositius en la modalitat de treball a distància.

Finalment, també es preveu un dret a l'horari flexible, sempre que es respectin els temps de disponibilitat obligatoris i la normativa sobre temps de treball i descans.

5. Quines facultats de control pot exercir l'empresa sobre el treballador?

L'empresa podrà adoptar les mesures que estimi més oportunes per verificar el compliment de les seves obligacions i deures laborals per la persona treballadora, inclosa la utilització de mitjans telemàtics, respectant la seva dignitat, intimitat i protecció de dades. En tot cas, aquestes mesures hauran de ser idònies, necessàries i proporcionals.

6. De quin termini disposen les empreses per adaptar-se a aquesta Llei?

L'acord de treball a distància ha de formalitzar-se en el termini de tres mesos, des que sigui aplicable el Reial decret llei 28/2020 (13 d'octubre de 2020); per tant, les empreses disposaran fins al 13 de gener de 2021 per adaptar-se.

7. Què succeeix amb els que treballaven a distància abans d'aquesta Llei?

El Reial decret llei és aplicable a les relacions de treball a distància, regulades amb anterioritat a la seva publicació, des del moment en què aquests convenis o acords col·lectius perdin la seva vigència.

En cas que els convenis o acords referits no prevegin un termini de durada, la norma serà aplicable una vegada transcorregut un any des de la seva publicació al BOE, és a dir, a partir del 23 de setembre de 2021. No obstant això, podran acordar l'extensió del termini d'aplicació de la nova normativa, si bé no més enllà del 23 de setembre de 2023. En cas d'acords de treball a distància de caràcter individual, vigents abans de l'entrada en vigor del Reial decret i no derivats de convenis o acords col·lectius, s'hauran d'efectuar les modificacions necessàries per adaptar-se a aquesta nova regulació, en el termini de tres mesos des que sigui aplicable el Reial decret llei, és a dir, fins al 13 de gener de 2021. ■

Gestió dels grups mixtos en el teletraball

Dirigir equips remots

CARLES MENDIETA

Professor de l'Aula d'Economia del Col·legi d'Economistes de Catalunya i soci de Singular Net Consulting
cmendieta@singularnet.biz

L'informe *The future jobs report 2020*, publicat per World Economic Forum d'aquest mateix octubre afirma que "les empreses esperen que al voltant del 44% dels treballadors es traslladin a treballar a les seves cases durant la pandèmia, però el 78% dels líders empresarials pensen que el treball híbrid i a casa tindrà un impacte negatiu en la productivitat. D'altra banda, els qui treballen des de casa s'enfronten a desafiaments de salut mental i benestar, incloses les pressions de la cura dels nens i les persones dependents."

Podem afirmar, sense exagerar, que el teletraball provocat per les exigències de l'estat d'alarma de la COVID-19 ha posat fi a dues grans fantasies. D'una banda, la idea de certs directius que creien que el treball a distància no era possible i, de l'altra, la desil·lusió d'alguns treballadors que han constatat que el teletraball no és tan fantàstic com s'havien imaginat. També és cert que aquesta primera experiència de treball a casa a gran escala s'ha dut a terme sense una planificació prèvia ni un desig expressament volgut.

Possiblement, el patiment per les llargues jornades de treball, la desorientació en la direcció i, a vegades, la baixada de productivitat no han fet més que accentuar alguns errors en la direcció de persones que quedaven dissimulats en el treball presencial. Quins són els principals errors en el lideratge d'equips? Sens dubte, el més important és no definir amb claredat quin és el propòsit de l'equip i no concretar l'encàrrec exacte que té cada persona de l'equip; tendim a centrar les demandes en les tasques i no tant en la responsabilitat delegada i en els resultats d'impacte esperats. Vinculat a aquest primer error es deriva el sentiment d'alguns comandaments que l'equip està per ajudar el cap. Malgrat que pocs comandaments reconeixen fer-ho, és més que habitual observar com els caps demanen tasques, informació, suport o replanificacions no previstes que obliguen els equips a deixar els encàrrecs inicials per atendre les urgències dels seus caps. Un tercer error freqüent és observar com els caps avaluen més els procediments de treball (com és fan les coses) que els resultats (què s'assoleix), cosa que limita la

necessària autonomia de treball dels col·laboradors. Finalment, si el cap no confia en els membres del seu equip, ben segur que no podrà dirigir-los correctament i fins i tot assumirà més tasques de les que hauria de fer.

Com planteja Daniel Pink, la motivació es modula a partir de tres factors principals:

- **Autonomia de gestió:** desitgem dirigir el nostre comportament a partir de decisions pròpies. La sensació de ser autònom produeix un efecte molt positiu en la nostra actitud i rendiment.
- **Capacitat per actuar plenament:** desitgem ser cada cop millors en el que ens importa. Els professionals necessiten reptes per millorar permanentment; per contra, haver assolit l'excel·lència (impossibilitat de millorar) provoca desinterès i pèrdua d'esforç.
- **Propòsit clar i desitjat:** necessitem connectar la conquesta de l'excel·lència a un propòsit superior que transcendeixi a un mateix. No es tracta sols de tenir objectius, sinó també que aquests objectius siguin adequats, significatius i correctament avaluats.

Atenent aquestes consideracions, podem definir algunes claus que ajuden a optimitzar el treball remot:

1. **Respecte a la tasca:** fixar-se objectius i complir amb el pla de treball establert és fonamental. Cal establir, individualment o amb el cap, els objectius per cobrir, els *deadlines* i les entregues, intentant anticipar-se a possibles imprevistos i amb una organització clara.
2. **Organització del treball:** ser disciplinat, metòdic i respectar les pauses és clau perquè

el nostre rendiment no es vegi afectat. Sempre que sigui possible s'ha de mantenir, escrupolosament, el mateix horari de treball que en presencialitat, procurant pauses breus de 5 minuts per cada hora de treball.

3. **Comunicació:** mantenir una comunicació constant amb l'equip de treball és crucial per al bon funcionament del teletraball. Programar entrevistes personals i grupals de, com a mínim, freqüència setmanal.

4. **Condicions de treball:** és necessària una bona infraestructura per poder realitzar el teletraball, tant pel que fa a la tecnologia necessària (adequada i segura) com pel que fa a les condicions d'espai, privacitat i ergonomia bàsica.

Malgrat tot, és sorprenent que pocs debats sobre aquest tema es preguntin com vivim i viurem aquests canvis i com afectaran les nostres emocions i actituds vitals. Sabem, per nombrosos articles, que les decisions, per més objectives que intentem que siguin, tenen una càrrega molt més emocional que racional; coneixem les motivacions i les inquietuds personals de directius i treballadors i, per regla general, van molt més enllà del compte d'exploració; persegüim uns valors, unes ideologies i unes creences socials molt més riques que els KPI habituals a qualsevol empresa.

No oblidem mai que, encara, les organitzacions són persones i que la finalitat última del seu treball són les persones. El treball a distància permet a les persones i les organitzacions d'assolir uns avantatges sòlids, si les coses es fan bé. El veritable repte és aprofitar el canvi organitzatiu per incorporar un canvi en els models i els estils de direcció que permetin desenvolupar plenament les capacitats i les motivacions de les persones que integren els equips. ■

Referències web:

- <https://factorhumana.org/attachments/article/14574/teletreball-cat.pdf>
<https://formaciooberta.eapc.gencat.cat/contingutsdelscursos/tit/inici.html>
<https://www.iebschool.com/recursos/guia-teletreabajo/>
<https://www.tendencias.kpmg.es/2020/07/guia-practica-teletreabajo/>

Projecte de Reial decret de modificació del Pla General de Comptabilitat

FRANCESC GÓMEZ VALLS

Economista i membre de la Comissió de Comptabilitat
francesc.gomez@uab.cat

El 3 d'octubre de 2018, l'Institut de Contabilidad y Auditoría de Cuentas (ICAC) va publicar un projecte de Reial decret on es proposa la modificació del Pla General de Comptabilitat (PGC) i algunes disposicions complementàries per aconseguir una millor homogeneïtzació de la normativa comptable espanyola amb les normes internacionals. En concret, la proposta intenta incorporar les millores introduïdes per la **NIIF-UE 15** i la **NIIF-UE 9**.

Amb relació a l'adaptació de la NIIF-UE 15 sobre reconeixement d'ingressos i prestacions de serveis, es formula una nova redacció de la **norma de valoració i registre 14a, "Ingressos per vendes i prestacions de serveis"**. La nova redacció té l'objectiu d'incorporar la nova metodologia internacional a partir del reconeixement d'ingressos quan es produeixi la transferència del control dels béns o els serveis compromesos amb el client, i per l'import que s'espera rebre d'aquest darrer, a partir d'un procés seqüencial on s'han de tenir en compte les etapes següents:

- Identificar el contracte/s amb el client.
- Identificar l'obligació o obligacions per complir en el contracte pels compromisos de transferir béns o prestar serveis.
- Determinar el preu de la transacció o contraprestació del contracte.
- Assignar el preu de la transacció entre les obligacions per complir.
- Reconèixer l'ingrés per activitats ordinàries quan o a mesura que l'empresa compleixi una obligació compromesa a través de la transferència d'un bé o un servei.

La nova metodologia no suposarà grans canvis sobre la norma aplicada en el PGC del 2007. Tot i això, en la comptabilització dels ingressos, tenint en compte el fons econòmic de les operacions, pot passar que els components identificables d'una mateixa transacció s'hagin de reconèixer, aplicant diversos criteris, com una venda de béns i de serveis annexos; a la inversa, transaccions diferents però lligades entre si es tractaran comptablement de manera conjunta.

Pel que fa a l'adaptació de la NIIF-UE 9 per millorar la imatge fidel sobre la gestió dels instruments financers, es proposa una nova redacció de la **norma de valoració 9a del PGC, "Instruments financers"**. En aquest cas, l'adaptació no és completa, ja que en el projecte de Reial decret no s'incorporen dues de les principals qüestions que regula la citada NIIF.

En primer lloc, el projecte de Reial decret proposa establir 3 categories per valorar els actius financers, en comptes de 4, tal com estableix la NIIF:

- Actius financers a valor raonable amb canvis al compte de pèrdues i guanys (PiG).
- Actius financers a cost amortitzat.
- Actius financers a cost.

Amb relació als actius a valor raonable amb canvis a PiG, es desglossaran els instruments financers entre cartera de negociació, designats i altres.

Un actiu financer s'inclourà a la categoria de cost amortitzat, fins i tot quan estigui admès a negociació en un mercat organitzat, si l'empresa manté la inversió amb l'objectiu de rebre fluxos d'efectiu derivats de l'execució del contracte, i les condicions contractuals de l'actiu financer donen lloc, en dates específiques, a fluxos d'efectiu que són únicament cobraments de principal i interessos sobre l'import pendent.

S'inclouran a la categoria de cost, entre d'altres, les inversions següents:

- Inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades,
- Les restants inversions en instruments de patrimoni el valor raonable dels quals no pugui determinar-se per referència a un preu cotitzat en un mercat actiu per un instrument idèntic, o no pugui estimar-se amb fiabilitat.
- Qualsevol altre actiu financer que inicialment escaigui classificar a la cartera de valor raonable amb canvis a PiG quan no sigui possible obtenir una estimació fiable del seu valor raonable.

Desapareix de la norma de valoració la categoria d'actius financers disponibles per a la

seua venda (inclosa en el PGC 2007). Aquesta categoria incorpora els actius financers que es registren a valor raonable amb canvis a patrimoni net. Aquesta forma de valoració no desapareix a la NIIF 9, però el projecte de Reial decret proposa eliminar-la, justificant-se en la necessitat de simplificació comptable i per l'escàs impacte que ha tingut en els comptes anuals de les empreses cotitzades espanyoles. Això comportarà la desaparició del compte 133, "Ajustaments per canvi de valor", que figura en el patrimoni net (per l'increment de valor descomptat l'efecte impositiu).

La segona qüestió de la NIIF 9 que no s'incorpora en el projecte de Reial decret és la nova metodologia per a la quantificació de les pèrdues per deteriorament de valor dels crèdits i els valors representatius de deute. La NIIF incorpora el model de **pèrdua esperada** per determinar el seu deteriorament. Aquest model es basa en el fet que per quantificar el deteriorament es requereix tota la informació raonable sustentable, inclosa la que es refereix al seu futur. Per tant, el projecte de Reial decret no s'adapta a la NIIF en el càlcul per determinar el deteriorament dels citats actius financers (és a dir, manté el criteri vigent en el PGC del 2007 de **pèrdua incorreguda**).

Cal indicar que la proposta de projecte de Reial decret inclou unes normes de transició, que afecten bàsicament l'eliminació del compte 133, "Ajustaments de canvis de valor". Aquest fet suposarà traspasar actius financers, a l'efecte de valoració, a la categoria de valor raonable amb canvis a PiG o a cost. En qualsevol cas, s'haurà de tenir en compte el possible impacte fiscal d'un traspàs a canvis a PiG sempre que es mantingui la darrera valoració obtinguda al tancament de l'exercici.

Finalment, la norma tenia previst entrar en vigor per a exercicis que comencin a partir del dia 1-1-20. Atès que a finals d'octubre de 2020 la norma encara no ha estat publicada, el més recomanable que entrés en vigor a partir dels exercicis que comencin a partir de l'1 de gener de 21. ■

Nou Reglament de la Llei d'Auditoria

Novetats del nou Reglament de la Llei d'auditoria de comptes

CARLOS PUIG DE TRAVÉ

Economista i president del Registre d'Economistes Auditors (REA Auditors) del Consell General d'Economistes, CEO de Crowe Spain Audit&Advisory
carlos.puig@crowe.es

El projecte del nou Reglament de la Llei d'auditoria de comptes està, en el moment en què escric aquest article (6/11/2020), al Consell d'Estat, a l'espera de l'informe preceptiu. Ateses les dates en què estem i amb el final d'any acostant-se ràpidament, possiblement la seva entrada en vigor, que estava prevista per a l'1 de gener de 2021, s'haurà d'ajornar fins a l'1 de juliol de 2021.

De totes maneres, comptant que la seva aprovació es produirà en els pròxims mesos amb tota seguretat, vull compartir una sèrie de reflexions fruit de les novetats respecte al vigent Reglament que desplega la Llei d'auditoria de comptes (RLAC).

Entre les novetats normatives que aquest nou Reglament aporta, cal destacar les corresponents a la normativa sobre independència, sobre l'organització del treball i també sobre l'informe d'auditoria i de l'auditoria de comptes consolidats, encara que revisarem breument tots els punts. A continuació, fem una breu pinzellada d'algunes de les novetats que ens portarà aquest nou Reglament de la LAC.

Sobre l'àmbit d'aplicació de la LAC, s'inclou la verificació dels auditors dels comptes formulats per entitats, la normativa aplicable dels quals exigeix el portament de comptabilitat i on no s'estableix un marc normatiu d'informació financera per a la seva aplicació.

A l'apartat de **normativa reguladora**, la principal modificació fa referència a la publicació de les normes provisionals per al tràmit d'informació pública. En relació amb l'elaboració subsidiària de les normes d'auditoria per l'ICAC, es redueix el termini de 6 a 2 mesos.

Pel que fa a **definicions**, en primer lloc, s'aclareix que es consideren entitats d'interès públic aquelles que cotitzen en el mercat regulat de qualsevol estat membre i es trobin sotmeses al règim de supervisió i control atribuït a la CNMV. S'exclou del concepte de familiars el conjuge separat i es precisa quins són els

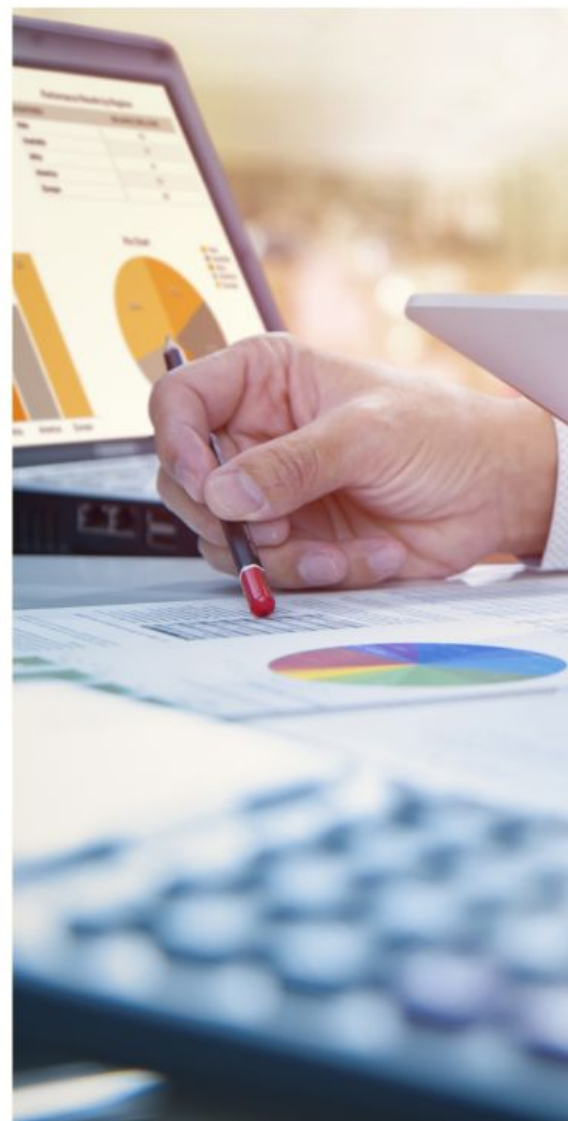
familiars amb vincles estrets. En relació amb la definició de xarxa, es manté el que prescriu la Llei 22/2015, que sorgeix de la transposició de la Directiva europea, i s'aclareixen les circumstàncies que determinen l'existència dels acords de cooperació. En aquest sentit, la concurrència de circumstàncies com ara compartir costos o beneficis rellevants (entre d'altres) determina l'existència d'acord de cooperació i, per tant, de xarxa. No es considera xarxa la mera acceptació i la realització conjunta d'una auditoria per part de dos auditors.

Pel que fa a **independència**, a la secció 1a es destaca com a novetat les precisions que es realitzen en relació amb la prohibició de participar en la gestió o presa de decisions a l'entitat auditada, els contorns de la qual són objecte d'una doble delimitació, positiva i negativa; i en relació amb l'existència de conflicte d'interessos, que ha de ser evitat pel personal que participa en la realització del treball d'auditoria o que pot ser el resultat de situacions de les quals poden derivar amenaces a la independència.

A la secció 2a es concreten determinades causes d'incompatibilitat derivades de situacions personals. S'incorporen canvis a les causes derivades de serveis prestats i es concreten les situacions en què un servei prestat té una incidència significativa sobre la independència de l'auditor (superar la xifra d'importància relativa o superar un dels paràmetres referits a xifres relacionades amb la dimensió de l'entitat auditada).

A la secció 3a s'inclouen noves precisions respecte al règim interior de compatibilitats, i a la secció 4a es concreten, com a novetat, determinats aspectes de la pròrroga i la rescissió del contracte d'auditoria i les obligacions de remetre informació sobre aquesta qüestió a l'ICAC. A la secció 5a, sobre honoraris, es detallen les regles de càlcul de dependència financera i econòmica, i se'n precisen les particularitats d'aplicació en cas d'auditors de nou accés i determinades mesures per evitar l'anomenat efecte "cascada" que es produeix en superar el percentatge de concentració.

L'**organització del treball** estableix els principis bàsics, les polítiques i els criteris que tot auditor ha de seguir per garantir que la seva activitat es desenvolupa de conformitat amb la normativa d'aplicació, respectant en tot cas l'autonomia en l'organització empresarial de l'auditor per elegir els procediments concrets, que han de ser proporcionats i adequats a la seva estructura i dimensió. Entre d'altres, s'exigeix que ha d'estar aprovada pel seu òrgan competent, ha de contenir una clara assignació de responsabilitats

i ha de permetre la coordinació de tots els intervinents. Es regula també el contingut mínim de l'arxiu d'auditoria, com ha de compilar-se (arxiu electrònic) i els controls que han de tenir els serveis informàtics per a la seva salvaguarda i la seva conservació. Una novetat important és que s'estableixen consideracions d'organització de treball per raons de dimensió.

Pel que fa a **contractació**, s'incorpora la prohibició d'incloure limitacions de responsabilitat (clàusula d'indemnitat) i es regula la facultat legal de demanar caució en garantia en pagament d'honoraris en cas de designació pel Registre Mercantil i l'òrgan judicial.

Com a situació dels auditors **ROAC** es manté únicament la situació d'"exercent" i s'elimina la situació de "no exercent prestant serveis per compte d'altri". S'introdueixen canvis en relació amb el registre de societats i les llistes.

Es precisen les conductes tipificades com a **infraccions** greus i es fixa el període de publicitat de les inscripcions de les sancions al ROAC.

Referent a l'**auditoria conjunta**, s'incorpora com a novetat l'actuació en cas de discrepància pel que fa a l'opinió tècnica que s'emeti i s'assenyala que cada auditor presentarà la seva opinió i exposarà els motius de discrepància. Els auditors que realitzin una auditoria conjunta no poden pertànyer a la mateixa xarxa i, a més, es regula la responsabilitat conjunta en relació amb el deure de custòdia i conservació dels papers de treball. **Amb això es pretén dotar aquestes actuacions d'un marc reglamentari per incentivar el Reglament (UE), 537/2014, de 16 d'abril de 2014, sobre els requisits específics per a l'auditoria legal de les entitats d'interès públic.**

A l'apartat d'**informe d'auditoria**, en relació amb l'actuació i l'opinió sobre l'informe de

gestió, es precisa sobre l'actuació que cal seguir quan es presenta l'informe voluntàriament (igual que el presentat de manera obligatòria) i sobre la informació no financera i política de diversitat; a més, l'auditor de comptes, únicament, haurà de comprovar que s'hagi facilitat l'estat d'informació no financera.

En cas que es produeixin circumstàncies que impedeixin l'emissió de l'informe d'auditoria, l'auditor haurà de detallar en un escrit totes les circumstàncies concurrents i remetre'l a l'entitat auditada en un termini no superior a quinze dies; aquest escrit, en el cas d'auditories obligatòries, s'haurà de remetre a l'ICAC, al Registre Mercantil i al Jutjat en cas que s'hagi produït el nomenament judicial de l'auditor.

S'exigeix documentació exhaustiva sobre el procés de revisió de les **auditories de comptes consolidats** i es precisa la documentació de la qual l'auditor ha de disposar del grup respecte a la revisió i l'avaluació del treball realitzat de les entitats que formen part del conjunt consolidable, que haurà de reflectir, entre d'altres, els riscos que l'auditor ha considerat per a la planificació del treball per fer, les qüestions i els aspectes concrets revisats i el treball realitzat pels altres auditors, així com la motivació per la qual aquest treball es considera adequat i suficient per part de l'auditor dels comptes consolidats.

Pel que fa a **actuacions de control**, s'abandonen definitivament els termes de control de qualitat i control tècnic i se substitueixen per inspeccions i investigacions, respectivament. Així mateix, se'n determina la finalitat i l'abast de cadascun.

Estic convençut que, quan es publiqui definitivament el Reglament, s'hauran de portar a terme anàlisis i avaluacions dels impactes que tindrà sobre l'activitat d'auditoria de comptes. I en això, molts de nosaltres haurérem de fer la nostra aportació i, de fet, el doctor Barquero i jo mateix, dins d'un programa amb la Universitat Ramon Llull, ja hem iniciat un projecte d'investigació sobre els principals impactes que tant la LAC actual com el futur Reglament tindran en el sector.

Finalment, vull indicar-vos que la secció del REA Catalunya, dirigida pel nostre company Emilio Álvarez, ja ha començat a donar suport als auditors facilitant-los informació i formació específica dels requeriments que hauran de complir els auditors després de l'aprovació definitiva d'aquest nou Reglament. ■

Comissió d'Economia de la Salut

Col·laboració Salut i Empresa: la resposta a l'aprovisionament de material COVID

LLUÍS BOHIGAS

Economista i president de la Comissió d'Economia de la Salut del Col·legi d'Economistes de Catalunya
lluis.bohigas@economistes.com

La Comissió d'Economia de la Salut va organitzar un seminari web el 30 de juny sobre la compra de material sanitari durant la pandèmia de la COVID-19 (podeu veure la versió completa d'aquest article tot clicant [aquí](#)). Hi van participar Miquel Arrufat, director de Gestió de l'ICS; Liling Qi, presidenta de Puente China; Joan Parés, director general de BIMEDICA, i Joan López, director d'Operacions de Mútua de Terrassa. Va coordinar la xerrada Manel Jovells, director general d'Althaia.

Joan Parés i Miquel Arrufat van fer una descripció del que havia passat. Parés ho va qualificar de "tempesta perfecta":

a) La indústria local és molt feble en aquests materials, des de fa anys hi ha una forta competència en preus i només es pot ser competitiu amb grans volums.

b) La Xina és la fàbrica mundial d'EPI. Pateix el mes de febrer el primer brot de COVID-19 i mobilitza totes les existències i demana ajuda a l'estranger. Liling Qi va comentar que a Espanya es van recollir 50.000 mascaretes, que es van enviar a la Xina.

c) El mes de març molts països es van posar a comprar alhora, en va veure que la pandèmia afectava els països europeus. La demanda va créixer d'una manera estratosfèrica.

d) El moviment d'aquestes mercaderies es fa normalment per vaixell, però donada l'emergència es van importar per avió. Espanya no disposa d'una logística aèria rellevant i, per tant, s'utilitzaven *hubs* europeus. En un moment determinat se suspenen els vols cap a Espanya i la mercaderia es queda en aeroports estrangers. Per resoldre el problema es van utilitzar avions de l'exèrcit i avions de passatgers, i Fenin va organitzar un pont aeri entre la Xina i Espanya. Els preus dels avions van incrementar-se fins a arribar a 1,3 milions d'euros per vol.

e) Es van haver de superar moltes dificultats regulatòries. Les normes són diferents a la Xina i a Europa. Hi va haver canvis normatius diaris. Països europeus com França o Alemanya van limitar les exportacions i Espanya va prohibir les vendes interiors.

f) L'increment de consum va portar a un increment molt important de compres, i això va incrementar els preus de manera astronòmica.

ca. Manel Jovells va donar xifres de la seva experiència a Althaia:

	Consum diari	Increment de preus
Mascaretes quirúrgiques	x10	x34
Mascaretes FFP2	x17	x13
Bates	x3	x7
Guaixos nitril	x3.6	x5

A escala global de Catalunya i segons dades del Ministeri d'Hisenda, les compres de material sanitari van pujar un 60% més que el mateix període de l'any anterior.

g) Era un mercat salvatge, on, segons Qi, la policia havia de controlar la sortida de materials de les fàbriques i es va fer necessari el pagament per avançat, amb el cost i els riscos que representava.

Alguns temes van merèixer un debat entre els ponents i, també, entre els espectadors: a) compra centralitzada; b) importar vs. fabricar; c) material reutilitzable; d) normatives; e) angories, denúncies dels sindicats i Inspecció. (A la versió completa de l'article podeu veure el desenvolupament d'aquests temes.)

Pel que fa a les propostes de futur, Liling Qi va comentar que, si no es prenen mesures i es planificava bé, la situació podria repetir-se. Joan

López va proposar facilitar la reutilització del material sanitari, amb les limitacions necessàries, cosa que permetria no tan sols estalviar sinó també disposar de coixí en circumstàncies excepcionals. Joan Parés va proposar que la política de compra pública tingués en compte el fabricant nacional o europeu, i que facilités mantenir una xarxa productiva autòctona. La política actual fomenta la concentració de la producció en grans fàbriques que estan fora de les possibilitats dels fabricants nacionals. Miquel Arrufat va exposar les lliçons que havia après en la crisi, remarcant el fet que en la fase més aguda de la pandèmia es va fer tot el possible amb els recursos de què es disposava, ja que tot el món estava competint pel mateix, però que amb vista al futur és important disposar d'un estoc de seguretat estratègic que complementi el subministrament ordinari de materials emprats en la lluita contra la pandèmia del coronavirus. Considerar el sector de la salut com un sector estratègic és un factor clau per a la introducció de clàusules d'arrelament en casos d'interès general en la contractació pública (afavorir el km 0), per a la revisió dels mecanismes de pagament anticipat, per evitar barreres al transport i la contractació de mercaderies dins la Unió Europea i per a l'eficiència i la innovació en la provisió de materials de protecció i tecnologia per a la lluita contra la pandèmia, sempre tenint en consideració el tractament de residus i la reutilització per contribuir a la sostenibilitat mediambiental. ■

Els agricultors/es dels espais periurbans de la Regió Metropolitana de Barcelona

XAVIER RECASENS GRACIA

Doctor en Enginyeria Agroalimentària i Tecnologia
xavirecasens@gmail.com

La visió dels espais periurbans ha canviat en els darrers anys, de ser espais a l'espera de canvis en els usos del sòl a ser espais essencials per a la sostenibilitat de les ciutats. Aquests espais a prop de les ciutats, on encara es mantenen unes certes condicions "naturals", presten a la ciutadania una sèrie de serveis. Aquests serveis són per exemple: el manteniment de la biodiversitat; conformar el paisatge o fons escènic sobre el qual s'articula la ciutat; ajudar a regular els fenòmens hidrològics, això és especialment important en les nostres condicions climàtiques; ser zones d'oci i de lleure per als ciutadans, i finalment, l'objecte d'aquest article, la producció agrícola.

Existeixen nombrosos exemples d'estreta relació entre agricultura i ciutat arreu del món. En el cas del món de vi, tenim les vinyes que envolten el llac Léman, a prop de la ciutat de Lausana (Suïssa), les vinyes de Grinzing, a prop de la capital d'Àustria, o les vinyes de Ciutat del Cap, a Sud-àfrica. També tenim exemples fora de la viticultura, com ara l'extensa zona de regadiu que envolta el sud de la ciutat de Milà (Itàlia), que està molt relacionada amb la gastronomia llombarda i, per què no, els productors de flors i plantes ornamentals que envolten les ciutats holandeses d'Amsterdam, Aalsmeer i la Haia. També les complexes relacions entre agricultura i ciutat en la cultura japonesa, com són les 1.000 ha de camps destinats a l'agricultura professional dins de la ciutat de Tòquio.

L'agricultura periurbana es troba fortament tensada, d'una banda, per la pressió urbana que l'afecta en canvis dels usos del sòl, siguin transformacions urbanes o industrials, o en l'execució d'infraestructures (carreteres, comunicacions i serveis), i, d'altra banda, per la pressió humana, com ara la freqüentació, que també la condiciona.

La Regió Metropolitana de Barcelona (RMB), formada per les comarques del Baix Llobregat, el Barcelonès, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental, té una població de 4.819.559 habitants i una superfície de 2.464,2 km², segons l'Idescat. La superfície agrícola de l'RMB és de 18.462 ha, segons el DARP (2018).

L'agricultura de l'RMB està dominada pels conreus de secà, com són la plana del Vallès Oriental i del Vallès Occidental, i per unes zones de regadiu, concentrades als deltes del Llobregat i del Tordera i a les rieres del Maresme.

Com a principals problemes, ens trobem:

- El sector agrari no és gaire atractiu per a la ciutadania, els sous del sector no són gaire engrescadors, si els comparem amb altres sectors de l'economia com ara la construcció, els serveis o la indústria, a l'hora d'atreure nous pagesos o pageses. Segons l'INE, per a l'any 2017 el sou mitjà anual d'un peó en el sector agrari era de 17.518,8 €, mentre que el sou mitjà en la indústria, la construcció i els serveis era de 26.391,8 €.
- Moltes vegades, el planejament territorial o urbanístic regula o condiona en excés l'activitat agrària en aquestes àrees properes a les ciutats, i potencia altres serveis que no són la producció agrícola. Moltes vegades, el planejament urbanístic/territorial fa prevaler la protecció de certs valors naturals, paisatgístics o culturals i limita molt la viabilitat de les explotacions agrícoles.
- També hi hem d'afegir la superfície de les explotacions agrícoles periurbanes. Si fem cas al cens agrari del 2009, la superfície mitjana per explotació agrícola a l'RMB està entorn de les 18 ha/explotació, un valor sensiblement més baix que les 28 ha/explotació de Catalunya. Aquest fet condiona la viabilitat econòmica de les explotacions.

Tot i aquests condicionants, no hem d'oblidar que el Maresme és la sisena comarca amb un valor afegit brut de Catalunya més elevat, gràcies a una agricultura intensiva amb un ús important de la tecnologia, com ara el control del reg, el control de la nutrició i el control del clima (temperatura, humitat, radiació). Aquesta agricultura intensiva permet produir, als agricultors/es del Maresme, hortalisses, flors i plantes ornamentals, tots productes amb un valor afegit més elevat que els cereals.

Podem dir sense equivocar-nos que l'aigua per al reg és un dels motors clau per a la supervivència de l'agricultura en els espais periurbans. No és estrany que, en un futur no gaire llunyà, s'hagi d'afegir a les tradicionals fonts d'aigua, com són les captacions superficials de rius o les captacions d'aigües subterrànies, la reutilització de les aigües residuals una vegada regenerades. En aquest últim cas, la situació a prop de les ciutats serà un factor clau per a l'ús d'aquest recurs.

Els pagesos i pageses periurbans han d'adaptar el seu model per treure el màxim de benefici de la seva situació a prop de les ciutats, sigui en un context de producció agrícola de secà, de regadiu, de producció ramadera o de petita indústria agroalimentària transformadora. Conèixer la demanda, les tendències, les modes, ser capaços d'innovar i oferir productes d'elevat valor afegit són factors clau per a l'èxit d'aquestes explotacions. ■

Comissió d'Economistes Auditors de Comptes

Impactes de la COVID-19 en auditories 2020

THAIS ROBLES

Economista. Directora del Departament Tècnic de Crowe Auditors
thais.robles@crowe.es

El passat 11 de març de 2020, l'Organització Mundial de la Salut va declarar el brot de coronavirus (COVID-19) una pandèmia, i la majoria dels països van prendre mesures restrictives per contenir-ne la propagació. A Espanya, el Govern va aprovar el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es va declarar l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, que va durar fins al 21 de juny de 2020.

Després d'un període de "nova normalitat", el passat 9 d'octubre de 2020 el Govern d'Espanya va declarar un nou estat d'alarma amb mesures una mica menys restrictives que l'anterior i que segueix vigent actualment.

El primer estat d'alarma va provocar immediatament un debat sobre el seu impacte en les auditories que es trobaven en ple procés de desenvolupament. El tema estrella del debat va ser la catalogació del tipus de fet posterior davant del qual ens trobàvem, aspecte que va acabar, des del punt de vista comptable, amb el consens general que la COVID no havia d'impactar en els comptes anuals del 2019, i des del punt de vista d'auditoria, amb una molt estesa pràctica d'emfatitzar el fet posterior a la COVID en els informes d'auditoria. Ara, davant el segon estat d'alarma i el segon exercici afectat, els efectes sobre el treball de l'auditor es presenten molt més amplis i dispersos que la temporada passada, per la qual cosa no es produirà cap debat comparable al dels fets posteriors, sinó que els aspectes que haurem de tenir en compte en són molts més, i poden repercutir gairebé en qualsevol epígraf dels estats financers, en qualsevol nota de les memòries i en múltiples paràgrafs dels informes, no només en els d'èmfasi. Es repassen en aquest article alguns d'aquests aspectes que cal considerar.

Les conseqüències de la pandèmia de la COVID-19 en els treballs d'auditoria d'aquesta temporada que estem començant són complexes i donaran lloc a desafiaments tant per als òrgans de govern de les entitats com per als auditors. Hi ha un nivell d'incertesa sense precedents sobre

l'economia, els beneficis futurs i moltes altres dades fonamentals de la informació financera.

La incertesa que sorgeix de l'entorn actual pot augmentar el risc de no obtenir l'evidència d'auditoria suficient i apropiada necessària per formar-se una opinió envers la raonabilitat de les **estimacions** i els **judicis** de la Direcció.

No es pot deixar d'emfatitzar la importància de l'exercici de l'**escepticisme professional**

Potser caldrà contractar experts independents per donar suport a un equip d'auditoria que pot no tenir l'experiència i la competència en una àrea que requereix exercir el judici professional

per part dels auditors en l'entorn actual. És probable que hi hagi un canvi significatiu en els judicis fets per la Direcció, a causa de l'entorn en constant canvi en què ens trobem i, en molts casos, de l'elevada incertesa que s'espera que es mantindrà en el futur. És probable que determinades àrees d'auditoria, com ara l'avaluació d'empresa en funcionament o estimacions comptables, en les quals s'involucra un judici significatiu, siguin un desafiament més important aquest any per als auditors. Fins i tot potser caldrà contractar experts independents per donar suport a un equip d'auditoria que pot no tenir l'experiència i la competència en una àrea que requereix exercir el judici professional.

La NIA 200 tracta dels objectius generals de l'auditor en realitzar una auditoria dels estats financers, inclosa l'obtenció d'evidència d'auditoria suficient i adequada per reduir el risc d'auditoria a un nivell acceptablement baix. Requereix que l'auditor exerceixi el seu judici professional en planificar i realitzar una auditoria, i que planifiqui i realitzi una auditoria amb escepticisme professional, reconeixent que hi pot haver circumstàncies que causin que els estats financers continguin errors materials.

En l'entorn actual, els dos conceptes juguen un paper fonamental i la seva documentació és fonamental, en particular a mesura que les circumstàncies continuen canviant. En conseqüència, quins aspectes de les planificacions d'aquesta temporada es veuran afectats?

Molts aspectes de l'auditoria es veuran afectats per la COVID-19, particularment aquells en els quals sigui necessari l'aplicació del judici professional de l'auditor, com ara el càlcul de la **importància relativa**. És probable que les bases de referència utilitzades en exercicis anteriors per al càlcul de la importància relativa hagin patit variacions significatives i sigui necessari plantejar-se algun canvi en qualsevol aspecte, tant en el paràmetre base com en els percentatges per aplicar (amb el consegüent potencial impacte dels ajustos fins ara immaterials).

És probable que la comprensió de l'auditor de l'entitat i el seu entorn hagi canviat respecte de períodes anteriors a causa de les implicacions de la COVID-19. Sens dubte, haurem d'actualitzar els nostres qüestionaris de **coneixement del negoci**, ja que es poden haver produït canvis en els objectius, l'estratègia, l'estructura organitzativa, els acords de govern o el model de negoci de l'entitat, i és important que l'auditor consideri com aquests canvis impacten en l'auditoria.

La comprensió del **sistema de control intern de l'entitat** és molt rellevant per a l'auditoria, fins i tot quan els auditors no confiaren en l'efectivitat operativa dels controls, perquè ajuda a identificar on hi podria haver errors. En l'entorn actual, probablement s'han produït canvis en diversos components del sistema de control intern, i una comprensió completa dels canvis ajudarà l'auditor en el seu procés d'identificació i avaluació de riscos i, en conseqüència, en el disseny de l'estratègia de l'auditoria.

Els auditors han de discutir amb la gerència i l'òrgan de govern com han avaluat l'impacte de la COVID-19 en el negoci i avaluar si hi ha riscos nous o modificats que poguessin ser materials. Estem obligats a repassar la matriu de riscos. Comprendre com estan abordant els riscos és essencial perquè l'auditor compregui on poden ser necessaris canvis en l'auditoria. En aquest sentit, crec que és millor replantejar-se l'impacte de la COVID en els riscos existents abans que incorporar sistemàticament un risc global per impacte de la COVID; millor concretar-ho ja des de la matriu de riscos. Així mateix, la comunicació ha de ser contínua al llarg de l'auditoria, ja que les circumstàncies de l'entitat podrien canviar.

És possible que els **controls interns** no hagin funcionat de manera uniforme durant el període d'auditoria, per raó de les circumstàncies canviant de moltes empreses. Per tant, serà important comprendre qualsevol canvi de control, així com els controls nous i addicionals que ara són rellevants per a l'auditoria (per exemple, personal diferent involucrat, diferències en la documentació per treballar de manera remota, etc.), per ajudar a comprendre si els controls segueixen funcionant i si sorgeixen nous riscos provocats pels canvis. Fàcilment, pot donar-se el cas de dos o tres circuits administratius diferents durant l'exercici, en funció de períodes anteriors a la COVID, d'estat d'alarma o posteriors, una circumstància que cal considerar en dissenyar les proves de controls.

S'ha de tenir en consideració el possible augment del **risc de frau**, donades les circumstàncies de moltes empreses, ja que probablement han hagut d'adaptar ràpidament la manera com operen, inclosos canvis en els controls, i això pot propiciar més oportunitats de frau. L'exercici de l'escepticisme professional per part de l'auditor és encara més important quan es consideren els riscos de frau a l'entitat en l'entorn actual.

La NIA 240 relativa al frau requereix que l'auditor faci consultes a la Direcció i a altres persones dins de l'entitat, segons correspongui, per determinar si tenen coneixement de qualsevol frau real o presumpte que afecti l'entitat. El teletreball pot dificultar aquest procés, per la qual cosa aquestes consultes podrien realitzar-se mitjançant videoconferència, per apreciar el llenguatge corporal del client.

Pel que fa al treball de camp de l'auditoria, la COVID-19 pot implicar certes complicacions per als auditors per **obtenir evidència d'auditoria** suficient i adequada. Per exemple, les restriccions de viatge poden haver afectat l'accés físic, la capacitat d'obtenir documents originals i la disponibilitat del personal del client.

Si no es pot obtenir evidència de la manera com l'obteníem fins ara, s'han de considerar

procediments alternatius. Quan l'auditor no pot obtenir l'evidència d'auditoria suficient i apropiada, que és necessària per poder concloure, s'haurà de considerar l'impacte en l'informe, inclosa la modificació d'opinió.

La NIA 500, "Evidència d'auditoria", indica que la confiabilitat de la informació que s'utilitzarà com a evidència d'auditoria i, per tant, de l'evidència d'auditoria en si, està influenciada per la seva font i la seva naturalesa, i les circumstàncies sota les quals s'obté, inclosos els controls sobre la seva preparació i manteniment quan sigui rellevant. En l'entorn actual, l'obtenció d'evidència d'auditoria pot ser més complexa i diferent de com es pot haver obtingut anteriorment. És per això que s'haurà d'aplicar el judici professional per determinar si l'evidència és fiable per al propòsit per al qual es va obtenir. En altres paraules, cal ser prudents i plantejar-se la seguretat de l'evidència obtinguda electrònicament.

Pel que fa a l'**impacte en els informes**, ja hem anticipat que serà més elevat que l'any passat. La COVID-19 pot donar lloc a un augment en les modificacions de l'opinió de l'auditor a causa, per exemple, de problemes relacionats amb incorrecció material en els estats financers o a causa del fet de generar més limitacions per obtenir evidència d'auditoria suficient i adequada. A més de suposar més excepcions, hi podrà haver més incerteses materials relacionades amb l'empresa en funcionament i més paràgrafs d'èmfasi per revelacions en comptes anuals relacionades amb la COVID-19.

A més, és probable també que hi hagi un impacte en els aspectes més rellevants de l'auditoria a conseqüència de l'impacte de la COVID-19, ja que hi pot haver més àrees de l'auditoria que probablement requereixin una atenció significativa de l'auditor. Tal com he comentat amb la matriu de riscos, personalment considero més apropiat destacar la rellevància d'una àrea en concret abans que posar un AMRA per la COVID en general.

En definitiva, la COVID-19 ha suposat un canvi sense precedents a escala mundial, on la gran majoria de companyies han hagut de prendre mesures d'adequació al nou entorn. Sens dubte, estem en un escenari d'alta incertesa i elevada volatilitat dels mercats financers, que, desgraciadament, *a priori* no es preveu que finalitzi a curt termini. Com a auditors de comptes, hem d'estar preparats per assumir aquests nous reptes que se'ns presenten derivats d'aquesta "maleïda" pandèmia. ■

Haurem d'actualitzar els nostres qüestionaris de coneixement del negoci, ja que es poden haver produït canvis que impactin en l'auditoria

Comissió de Comptabilitat

El marc conceptual d'IASB i el principi de prudència

MARTÍ GARCIA PONS

President de la Comissió de Comptabilitat (Comissió conjunta CEC-ACCID). Vicepresident del Registre d'Experts Comptables de Catalunya. Professor associat de la Universitat de Barcelona. Doctorant CEU Escuela Internacional de Doctorado
martigarciapons@ub.edu

El marc conceptual de la comptabilitat és el conjunt de fonaments, principis i conceptes bàsics el compliment dels quals condueix en un procés lògic deductiu al reconeixement i a la valoració dels elements dels comptes anuals. Representa la filosofia que dona sentit als comptes anuals de les empreses. Explica per què, per a què i com es presenta la informació financera perquè compleixi el seu objectiu de ser útil en la presa de decisions als usuaris. Els seus pronunciaments no són normatius, però serveixen per orientar l'òrgan emissor de normes, els preparadors de la informació i els qui la fan servir. Com afirmen Gonzalo i Garvey, "el marc conceptual ha alliberat la informació financera de lligams centenaris de tipus legal o fiscal, així com de pràctiques locals de dubtosa justificació. Avui, els experts d'arreu del món mostren un gran respecte per la manera de pensar que procedeix de l'aplicació del marc, sense importar països, continents, cultures, grau de desenvolupament o formes polítiques de govern".¹

A la versió inicial publicada per l'IASB el 1989 s'afirmava: "Els elaboradors d'estats financers s'han d'enfrontar amb les incerteses que inevitablement envolten molts esdeveniments i circumstàncies, com ara la probabilitat de cobrar els saldos dubtosos, la vida útil probable de l'immobilitzat material o el nombre de reclamacions per garantia postvenda que pugui rebre l'empresa. Aquestes incerteses són reconegudes mitjançant la presentació d'informació sobre la seva naturalesa i extensió, així com per l'exercici de prudència en la preparació dels estats financers. Prudència és la inclusió d'un cert grau de precaució en realitzar els judicis necessaris en fer les estimacions requerides sota condicions d'incertesa, de manera que els actius o els ingressos no se sobrevalorin, i que les obligacions o les despeses no s'infravalorin. No obstant això, l'exercici de la prudència no permet, per exemple, la creació de reserves ocultes o provisions excessives, la menysvaloració deliberada d'actius o ingressos ni la sobrevaloració conscient d'obligacions o despeses, perquè, en cas contrari, els estats financers no serien neutrals i, per tant, no tindrien la qualitat de fiabilitat".

Però, paradoxalment, l'exercici de la prudència pot tenir efectes contraris als esperats. Durant la crisi financera del 2008, en el cas de la banca espanyola, l'existència de folgades provisions anticiques per a risc creditici va permetre que les entitats triguessin un o dos anys a rebaixar els seus resultats de guanys a pèrdues, cosa que va comportar una reacció tardana del sistema davant una allau de pèrdues creditícies que va obligar a recórrer al rescat extern de diverses entitats.

La revisió del marc conceptual del 2010, promociada per l'acord de Norwalk (projecte de convergència IASB-FASB) posa en evidència una més gran "perspectiva de l'inversor" en l'emissió dels estàndards comptables, i incorpora, elimina i modifica conceptes que tradicionalment han format part de la teoria comptable i de les normatives locals en zones com Europa i Iberoamèrica. Es va suprimir el principi de prudència, que fou substituït pel de neutralitat: "La subestimació d'actius o l'exageració de passius en un període habitualment condueix a exagerar també el rendiment financer en períodes posteriors, un resultat que no es pot descriure com a prudent o neutral".² Però aquesta supressió no va agradar a tots els representats per l'IASB, i en particular a les autoritats comptables de la UE i als seus estats membres, que tenen molta tradició de prudència, i treure la menció podria obligar a canviar normes locals o regionals. De fet, al punt 9 de les consideracions inicials de la Directiva 2013/34/UE s'afirma que "els estats financers s'han d'elaborar basant-se en el principi de prudència i han d'oferir una imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa".

Així doncs, reclamat per moltes parts interessades, l'IASB reintrodueix a contracor el principi de prudència com a suport del principi de neutralitat per aconseguir la representació fidel.³ La prudència s'entén aquí com la precaució que cal tenir en compte en realitzar judicis en condicions d'incertesa. El principi de prudència adoptat per l'IASB no dona suport, per tant, a l'asimetria en el reconeixement d'actius i passius, és a dir, el reconeixement d'actius amb un alt grau de certesa en comparació del reconeixement de passius en la mesura que siguin pro-

bles, confontent prudència amb neutralitat.⁴ En el cas d'Espanya, el marc conceptual, incorporat al Pla General de Comptabilitat, té categoria de norma jurídica, amb l'objectiu de garantir el rigor i la coherència del posterior procés d'elaboració de les normes de registre i valoració, així com de la posterior interpretació i integració del dret comptable.

Però el marc conceptual és especialment útil per als preparadors dels estats comptables i per als auditors, perquè inclou conceptes i criteris de reconeixement i valoració subjacents en totes les transaccions econòmiques i és de compliment obligat. La resta del PGC i qualsevol interpretació s'haurà de justificar a partir del contingut del marc conceptual. El marc conceptual va reservar un lloc rellevant als principis inclosos en la primera part del Pla del 1990, que no perdien la seva condició de columna vertebral del cos normatiu comptable.

Tot i això, una novetat fou la ubicació del principi de prudència en igualtat amb la resta de principis, cosa que en cap cas ha de portar a pensar que el model abandonava la tutela de la solvència patrimonial de l'empresa davant dels seus creditors.

Com afirmava Fantl, "la comptabilitat manté la seva rellevància només si respon a l'entorn en el qual opera".⁵ Si bona part del finançament de les empreses d'una zona, com en el cas d'Espanya, prové del deute, és normal que la legislació doni més importància als drets dels creditors. Per contra, si els inversors són els principals proveïdors de finançament, els estàndards de comptabilitat són essencialment consistents amb la perspectiva de l'inversor. Ara caldrà veure com es comporta el sistema comptable i quines són les conseqüències que es deriven de l'aplicació del principi de prudència durant aquesta situació de col·lapse econòmic i sanitari provocat per la COVID-19. ■

¹ Gonzalo, J. A.; Garvey Anne, M. (2015) *El nuevo marco conceptual del IASB: entre la filosofía y la componenda*. XVII Congrés AECIA.

² Marc conceptual 2010, fonament de conclusions FC3.28

³ Marc conceptual 2018, vigent des de gener de 2020 per als preparadors d'informació financera que desenvolupin polítiques comptables basades en el MC.

⁴ Vegeu *Fonament de conclusions FC2.37 a FC2.45 del Marc conceptual 2018*.

⁵ Fantl, I. L. (1971). *Case against international uniformity. Management Accounting*, Maig.

Ja es disposa dels indicadors dels ODS a Catalunya

ALBERT GARCÍA PUJOL
Economista i membre de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya
agarciapujol@economistes.cat

El 23 de setembre propassat, el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) va organitzar un seminari web per presentar els indicadors dels ODS a Catalunya, elaborats a través d'un conveni entre el CADS i l'Idescat. Cal recordar que els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) els van acordar més de 190 estats en seu de les Nacions Unides per al període 2015-2030. Habitualment a aquests objectius s'hi fa referència sota la denominació d'Agenda 2030.

És important assenyalar que les Nacions Unides, per fer el seguiment de l'acompliment dels ODS a escala mundial, han definit un conjunt de més de 230 indicadors que cobreixen els 17 objectius acordats. De manera consistent amb els indicadors definits per les Nacions Unides, la Unió Europea, a través de l'Eurostat, n'ha concretat el centenar que estan més orientats a la realitat europea. Alguns d'aquests indicadors ja estaven quantificats dins l'estratègia Europa 2020. En la mateixa línia, els indicadors per a Catalunya, confeccionats per l'Idescat, estan perfectament alineats amb els de la Unió Europea.

A partir d'ara, a través dels més de 60 indicadors que es van presentar el 23 de setembre, es disposa d'un marc d'indicadors estadístics per poder fer el seguiment de l'assoliment dels ODS per part de la societat catalana i, d'aquesta manera, poder comparar-ne l'evolució a escala europea. I si bé els indicadors dels ODS no tenen la força comunicativa immediata que potser tindria un indicador sintètic, ofereixen una visió rica i matissada de la realitat econòmica, social i mediambiental d'una economia.

Tant a escala mundial i com des de la Unió Europea hi ha l'acord generalitzat que cal accelerar en la consecució dels ODS. Dins d'aquest context d'assoliments poc positius, els resultats que ofereixen els indicadors dels ODS a Catalunya i a Espanya, fins a l'any 2019, tampoc no són bons. És més que probable que aquests resultats siguin encara pitjors en la pròxima edició de l'any 2020, amb dades que recolliran els efectes de la COVID-19. Llavors, cal que ens preguntem per què a Catalunya hi ha molts

indicadors per sota la mitjana de la Unió Europea i, no cal dir-ho, molt per sota dels estats membres més avançats.

Concretament, ens hauríem de preguntar per què a Catalunya, amb dades de l'any 2018, la població en risc de pobresa o d'exclusió social és d'un 24,7%; per què la població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa és del 5,8%, o per què la taxa de pobresa en el treball és el 14,4%, mentre que els valors mitjans d'aquests mateixos indicadors per a la UE són el 21,6%, el 8,8% i el 9,3%, respectivament. Una altra dada: l'atur de llarga durada a Catalunya és del 4,7%, quan a la Unió Europea és d'un 3,2%.

També, la proporció d'energies renovables sobre el consum final d'energia representa, a Catalunya, el 8,5% i a la Unió Europea, el 18,5%. Igualment, la intensitat de gasos amb efecte d'hivernacle de l'energia consumida (índex 2.000 = 100) és, amb dades del 2017, del 90,6, mentre que a la Unió Europea el valor és del 86,7. Un altre indicador amb què Catalunya es compara negativament amb la mitjana de la Unió Europea fa referència a la despesa interna bruta en R+D en relació amb el PIB, que per a l'any 2018, a Catalunya, és de l'1,45%, mentre que a la Unió Europea és del 2,19%.

En el recent Informe dels ODS 2020 de les Nacions Unides, el seu secretari general, el Sr. Antonio Guterres, ens recorda que els ODS exigeixen una transformació dels sistemes financers, econòmics i polítics que avui dia estan vigents en les nostres societats. L'assoliment d'aquests objectius requereix una immensa voluntat política i una acció ambiciosa de totes les parts implicades. No sembla, doncs, possible assolir els ODS continuant amb l'anomenat *business as usual*. No es poden ignorar les resistències dels interessos creats en diferents i poderosos sectors tant

de l'economia espanyola com de la catalana. Hi ha molta inversió feta en activitats que no permeten ni salaris millors ni un medi ambient més saludable. Són interessos que es basen en la idea que l'atur és voluntari i en el convenciment que no hi pot haver més ocupació sense una baixada salarial. Fa la impressió que el *business as usual*, a més d'incrustar-se en interessos creats, té poques idees per tirar endavant una economia més pròspera. Si es vol prosperitat, no es pot sostenir que la precarietat i la contaminació són inevitables.

Probablement, per progressar en l'assoliment dels ODS, caldrà desfer el nus gruixut dels interessos creats, però sobretot caldran noves idees, noves actituds i nous lideratges en els agents econòmics actuals. En qualsevol cas, com assenyala Antonio Guterres, es requereix una immensa voluntat política que al seu torn ha d'estar suportada per noves visions àmpliament compartides dins la societat.

La disposició dels indicadors estadístics dels ODS a Catalunya, totalment homologats als indicadors de la Unió Europea, inevitablement posarà en evidència les mancances existents en actituds i pràctiques convencionals ben arrelades. Aquesta informació serà una munició imparable per combatre idees equivocades que impossibiliten el desenvolupament de la necessària prosperitat. ■

L'emprenedoria post-COVID

PERE SEGARRA

Economista i president de la Comissió d'Emprenedoria del Col·legi d'Economistes de Catalunya
emprenedoria@coleccionomistes.cat

IMMA SERRA

Economista i vicepresidenta de la Comissió d'Emprenedoria del Col·legi d'Economistes de Catalunya
emprenedoria@coleccionomistes.cat

La pandèmia suposa un canvi radical en la realitat del mercat de treball. Veiem amb preocupació com creix de manera desbocada el nombre que persones que passen a augmentar les bosses de l'atur. Malgrat això, a més o menys llarg termini, l'afany per recuperar el benestar econòmic portarà a una lenta recuperació de molts dels llocs de treball perduts.

El gener del 2020, abans de percebre la crisi que venia, ja s'intuïa la necessitat d'un canvi en el model productiu, modificant les estructures d'ocupació. Però, ningú no esperava que aquest canvi vingués forçat per una crisi inesperada com la de la COVID-19, que ha accelerat i augmentat la necessitat de transformació i adaptació a una nova realitat del mercat de treball.

L'automatització i la digitalització, que aquests mesos han agafat una forta embranzida, portaran a una reducció estructural de mà d'obra a les empreses difícil de recuperar.

Aquesta dura realitat també aportarà bones oportunitats per a aquelles persones que optin per crear-se elles mateixes el seu lloc de treball. Les circumstàncies afavoriran el desenvolupament de l'emprenedoria en els anys vinents.

Ben segur que s'obriran noves oportunitats per a les persones que desenvolupin una expertesa determinada, capaç d'interessar el mercat empresarial. L'especificitat de cada projecte farà que l'empresa tingui necessitat de contractar el servei de persones *freelance* que tinguin unes capacitats diferenciades i les sàpiguen vendre.

Les persones creatives, capaces d'innovar en la manera de crear valor, tindran un paper clau per desenvolupar. Per tant, podem entreveure un futur prometedor per a aquells emprenedors/es que ho aprofitin.

Però també hem de considerar que l'actitud de les persones amb potencial per emprendre no és sempre l'adequada. L'informe GEM 2019-2020 mostra que a Espanya i a Catalunya (en menor mesura) hi ha una devaluació de la imatge de les persones que emprenen opcions

de risc, respecte a altres països. Encara avui, en molts àmbits, es constata una manca d'actitud emprenedora i animadversió al risc.

La inèrcia del creixement del passat porta a valorar més l'estabilitat i la seguretat en la feina que no pas l'afany per crear i gaudir de projectes propis. Aquesta actitud constitueix una limitació per arrencar nous projectes en la conjuntura post-COVID i capgirar el mercat laboral, creant noves empreses.

Caldrà un canvi en les conviccions i les percepcions de la població en general, per millorar la seva autoconfiança, i una millora en l'educació dels valors emprenedors, des de la infantesa. En la nova realitat, caldrà recuperar el prestigi de la persona que crea i treballa per aconseguir els seus objectius.

La formació és essencial per emprendre. Amb independència del tipus de negoci, l'emprenedor, a més d'unes fortes qualitats humanes, ha de dominar la lògica empresarial i l'ofici de gestionar i negociar.

La nova realitat post-COVID, amb més o menys dilació en el temps, oferirà un entorn d'oportunitats motivador per a molts. Però, no tothom que emprengui ho farà de bon grat, sinó que molts ho hauran de fer per necessitat. Per crear-se la seva pròpia activitat laboral.

De fet, en els informes de GEM (Global Entrepreneurship Monitor) dels darrers anys es constata que la motivació a iniciar un negoci per necessitat (forçats per les circumstàncies) augmenta respecte a la motivació d'iniciar un projecte motivat per les oportunitats que existeixen. La difícil conjuntura dels dos anys vinents (com a mínim) conduirà a un increment encara superior del nombre de persones que a través de l'emprenedoria generen la seva autoocupació.

En la situació en què avui ens trobem, hi ha visions optimistes i pessimistes, però cal ser conscients que no partim de zero. La transcendència que avui tenen a Catalunya les *start-ups*, per a la construcció d'un futur d'alt potencial tecnològic, és remarcable. Barcelona té i tindrà un gran potencial per a la captació d'aquests tipus de projectes. Catalunya i Bar-

celona constitueixen una xarxa d'oportunitats que reuneix un dels ecosistemes emprenedors més importants d'Europa. I si la inversió dels anys vinents permet consolidar el creixement tecnològic, aquest potencial es consolidarà.

Però no tota l'activitat emprenedora es limita a la creació de *start-ups*. Aquest tipus d'empresa assoleix un alt nivell de capitalització però genera poca ocupació.

Les necessitats de regeneració del teixit econòmic de Catalunya després de la pandèmia requeriran la recuperació de diferents tipologies d'empreses que ofereixin bones oportunitats al possible emprenedor. Caldrà recuperar, en la dimensió adequada, el teixit de pimes, en especial les dels sectors més perjudicats, però també l'estímul a la inversió per a la creació d'empreses de base tecnològica, capaces de crear ocupació. I també les empreses de caràcter cultural i creatiu, i de les de finalitat social.

Ben segur que, en la difícil situació post-Covid, sorgiran noves i bones oportunitats, amb models de negoci innovadors i una orientació al mercat diferent de l'actual, que oferiran bones perspectives de resultats als emprenedors que les captin en el moment adequat.

Convuiran emprenedors de perfil diferent, volums d'inversió diferents, fonts de finançament diferents, riscos i rendiments diferents, temps de maduració diferents, etc.

De l'experiència del confinament n'ha sorgit una voluntat de canvi en els hàbits de vida dels ciutadans. Migració de les grans ciutats a altres parts del territori, i també la necessitat d'un reequilibri territorial en l'activitat empresarial, que requerirà la presència de nous emprenedors al territori, allunyats dels principals *hubs* de l'ecosistema emprenedor.

El futur serà dels qui vegin els aspectes positius de la crisi i tinguin una bona dosi d'autoconfiança i de visió per descobrir i aprofitar les oportunitats. El futur post-COVID serà també dels qui facin de la necessitat virtut i siguin capaços d'aportar criteri i innovació al seu entorn. ■

Informes pericials de l'economista

RODRIGO CABEDO

Economista, membre de la Comissió Mercantil, Concursal i d'Experts Judicials del Col·legi d'Economistes de Catalunya
rodrigo.cabedo@cabedo.com

En un context de gran litigiositat com el nostre, on cada vegada hi ha més assumptes i més complexos, especialment en l'àmbit societari i mercantil, els col·legis d'economistes reuneixen professionals referents en l'especialitat d'auditoria i assessoria d'empreses amb un contacte i un coneixement exhaustiu del sector. La combinació dels seus coneixements científics, juntament amb l'experiència adquirida en procediments d'auditoria, converteix els economistes en els professionals idonis per assessorar el jutge i les parts, mitjançant els seus dictàmens, i actuar amb objectivitat en la mediació de conflictes mercantils i econòmics.

Relacionem breument alguns dels àmbits d'aplicació més importants dels informes pericials:

1. L'expert del Registre Mercantil. En qualitat d'expert independent, l'economista presenta els seus informes al Registre Mercantil, que responen a la necessitat legal corresponent recollida en la Llei de societats de capital i la Llei 3/2009, sobre modificacions estructurals de les societats mercantils. En el supòsit que hi hagi desacord o disconformitat sobre l'informe presentat, les parts afectades recorreran als tribunals. Per resoldre aquestes controvèrsies, seran necessaris nous informes pericials per la part litigant i, també, es requerirà una defensa per part del pèrit, que va actuar en qualitat d'expert independent, en seu judicial.

2. Jurisdicció laboral. Als expedients de regulació d'ocupació, temporals d'extinció, de suspensió, de modificació de condicions, informes sobre les causes econòmiques o estructurals, com a suport en la confecció de les diferents memòries que acompanyaran els expedients.

3 Jurisdicció civil. Els informes són necessaris per acreditar l'existència o no del lucre cessant i dany emergent, sigui actual o futur, encaminats a quantificar un dret indemnitzatori, la valoració de béns i drets, l'administració judicial en l'execució de títols, l'acreditació del nexa causal i les accions de responsabilitat. En aquests procediments, els informes esdevenen determinants per a la fonamentació de les pretensions de les parts litigants.

4 Jurisdicció penal. Destaquem la responsabilitat criminal de les persones jurídiques, el descobriment i la revelació de secrets i violació informàtica, l'estafa, la frustració de l'execució, la insolvència punible, els danys informàtics i tots aquells relatius a la propietat intel·lectual i industrial, el mercat i els consumidors, la corrupció en els negocis, el blanqueig de capitals, el finançament il·legal de partits polítics, contra Hisenda, contra la Seguretat Social, el frau de subvencions, el frau comptable, el suborn de funcionari, la malversació...

5. Dret concursal. Els informes necessaris per als acords de refinançament, la prova en la qualificació, l'aplicació de ràtios per determinar alertes preventives d'insolvència, els plans de reestructuració i els plans de viabilitat, entre d'altres.

6. Dret administratiu. En aquells procediments en què una de les parts sigui l'Administració, destaquem les actuacions per determinar la responsabilitat patrimonial, el preu just, la impugnació d'actes tributaris...

7. En altres processos especials. En els processos sobre capacitat, filiació, menors, etc., en la divisió judicial de patrimonis, en els processos monitoris, en els processos de canvi, en la jurisdicció voluntària...

El 3 de juliol de 2015 es va publicar al BOE la Llei 15/2015, de la jurisdicció voluntària (LIV) on se sistematitzen, s'actualitzen i se simplifiquen les normes relatives als diferents expedients de jurisdicció voluntària, i els adapta, al seu torn, als principis, els preceptes i les normes generals continguts a la LEC.

Seràn necessaris informes dels economistes en les especialitats següents per a les diferents modalitats d'expedients de jurisdicció voluntària:

- **En matèria de persones.** Entre d'altres, hi ha les funcions en les quals es requereix l'adopció de mesures per a l'administració dels béns, en els supòsits de tutela, curatela i guarda de fet, a instàncies tant del ministeri fiscal i el jutge com de les parts. Caldrien informes sobre els béns, així com un inventari i una valoració dels fruits i les rendes, els informes sobre les rendicions de comptes, la verificació de les rendicions,

la comprovació dels actes econòmics dels guardes de fet. Els informes de valoració del preu de mercat del bé o el dret, per a l'autorització judicial pels actes de disposició sobre béns i drets de menors o persones amb capacitat modificada judicialment.

- **En matèria de família.** Intervindran els economistes en la quantificació i la informació sobre l'exercici d'actes inadequats del patrimoni, l'administració de béns, els fruits, el patrimoni dels fills o dels béns.

- **Relatius al dret successori.** Intervindrà en la censura de la rendició de comptes del marçessor.

- **Relatius al dret d'obligacions.** En la intervenció en les proves que siguin proposades i acordades (LIV, art. 99.4).

- **Relatius als drets reals.** Els informes relatius a l'existència i la quantificació dels crèdits de l'usufructuari i la reclamació dels vençuts.

- **Subhastes voluntàries.** En la valoració dels béns o els drets per subhastar.

- **En matèria mercantil.** En l'exhibició de llibres de les persones obligades a dur comptabilitat, en la convocatòria de juntes judicials, en els nomenaments de liquidador o interventor d'una entitat, en la reducció de capital social i de l'amortització o alienació de les participacions o accions, en la convocatòria de l'assemblea general d'obligacionistes o en el nomenament de pèrit en els contractes d'assegurances.

- **Conciliació.** La intervenció de l'economista, amb l'objectiu d'aconseguir un acord per evitar un plet, actuant com a pèrit d'equitat.

Aquestes són també algunes actuacions pericials de l'economista en procediments acordats:

- Obtenció de subvencions directes o indirectes.
- Revisions limitades.
- Revisió del compliment dels procediments per a la prevenció de delictes (*compliance*).
- Valoració d'operacions vinculades → retribució a l'*staff* directiu i administradors.

I en l'àmbit immobiliari:

- Valoració per comparació (ECO 805/2003)
- Capitalització de rendes.
- Valoració d'usdefruits.
- Valoracions de deteriorament.
- Implicacions econòmiques en els arrendaments – clàusules *rebus sic stantibus*. ■

Modificacions en l'IVA del comerç intracomunitari

RICARD VIÑA ARASA
Economista Servei d'Assessorament Fiscal
del Col·legi d'Economistes de Catalunya
geafbcn@economistes.cat

Al'article 214 de l'RDL 3/2020, s'introdueixen modificacions en la Llei 37/1992, de l'IVA, recollint les anomenades *quick fixes*, o solucions ràpides, que fan referència a les vendes en consigna, regles de vinculació del transport en les vendes en cadena, el NIF intracomunitari del destinatari i la prova del transport de les mercaderies al territori de l'altre estat membre.

A l'espera de l'aprovació per la UE del règim definitiu de l'IVA per al comerç intracomunitari, basat en el principi de tributació en destinació, es va aprovar la Directiva 2018/1910, que introduïa unes mesures transitòries d'aplicació a partir de l'1 de gener de 2020, si bé el legislador espanyol ha transposat la directiva fora de termini mitjançant l'RDL 3/2020.

En el cas del TAI (territori d'aplicació de l'IVA espanyol), l'entrada en vigor d'aquestes mesures transitòries es va produir l'1 de març passat.

Vegem, en resum, les mesures transitòries:

1. Vendes en consigna o venda d'existències de reserva (*call off stocks*)

Es tracta d'acords entre empreses per a la venda intracomunitària de mercaderies, en què un empresari (proveïdor) envia béns des d'un estat membre a un altre perquè restin emmagatzemats a l'estat membre de destinació a disposició d'un altre empresari (client), que els pot adquirir en un moment posterior a la seva arribada.

Actualment, aquests tipus d'operacions donen lloc a una transferència de béns o operació assimilada a una entrega intracomunitària de béns a l'estat membre de partida i a una operació assimilada a una adquisició intracomunitària de béns a l'estat membre d'arribada, efectuades en ambdós casos pel proveïdor. Posteriorment, quan el client adquireix el bé, el proveïdor feia una entrega interior a l'estat membre d'arribada a la qual era aplicable la regla d'inversió del subjecte passiu. Per tant, s'exigia que el proveïdor es trobés identificat a l'efecte de l'IVA a l'estat membre de destinació de la mercaderia.

La **nova regulació** estableix que les entregues de béns efectuades en el marc d'un acord de vendes de béns en consigna donen lloc a:

- Una **entrega intracomunitària de béns exempta** a l'estat membre de partida efectuada pel proveïdor.
- Una **adquisició intracomunitària de béns** a l'estat membre d'arribada dels béns efectuada pel client.

Ara bé, perquè sigui aplicable la nova regulació s'han de complir una sèrie de requisits, entre els quals:

- Que els béns siguin expedits o transportats a un altre estat membre, pel venedor o per un tercer en nom i compte seus, a fi que els béns siguin adquirits en un moment posterior a la seva arribada per un altre empresari o professional, de conformitat amb un acord previ entre ambdues parts.
- Que el venedor no tingui la seu de la seva activitat ni establiment permanent a l'estat d'arribada.
- Que el venedor conegui la identitat (nom, raó social, NIF/IVA a l'estat d'arribada dels béns) de l'adquirent.
- Que el venedor hagi inclòs l'enviament dels béns **tant en el llibre de registre que es determini reglamentàriament com en la declaració recapitulativa. (NOTA 1)**
- Que el client, empresari o professional que adquireixi els béns rebi la seva posada a disposició en el termini dels **12 mesos** següents a l'arribada dels béns a l'estat membre de destinació.

La Directiva 2018/1910 va introduir mesures transitòries d'aplicació a partir del gener de 2020, però a Espanya s'ha transposat la Directiva fora de termini, amb l'RDL 3/2020

ATENCIÓ: si s'incompleixen les condicions s'entendrà que s'ha produït una **transferència de béns** (art. 9.3r LIVA). Això significarà l'existència de dues operacions encadenades: una transferència intracomunitària de béns efectuada pel proveïdor, que l'obliga a donar-se d'alta a l'estat membre d'arribada per declarar una adquisició intracomunitària de béns, i una posterior **entrega interior** realitzada pel proveïdor, en la qual es produirà normalment la inversió del subjecte passiu, ja que el proveïdor no està establert al país.

2. Operacions (vendes) en cadena (art. 68.dos.1r LIVA)

També s'introdueixen modificacions en la regulació de les operacions en cadena en les quals entre el proveïdor i l'adquirent final hi ha un o diversos intermediaris, però que els béns són enviats o transportats directament des del primer proveïdor a l'adquirent final de la cadena.

El cas més típic d'operacions en cadena són les operacions triangulars. I amb el propòsit d'evitar diferents interpretacions entre els estats membres i reforçar la seguretat jurídica dels operadors, el transport s'entendrà vinculat:

- A l'entrega de béns efectuada pel proveïdor a favor de l'intermediari, que constituirà una entrega intracomunitària de béns exempta. Amb aquesta finalitat, l'intermediari haurà de comunicar un NIF/IVA facilitat per un estat membre diferent d'Espanya.
- A l'entrega efectuada per l'intermediari quan hagi comunicat al seu proveïdor un NIF/IVA subministrat per Espanya. L'entrega del proveïdor a l'intermediari constituirà una entrega interior subjecta i no exempta de l'IVA, i l'entrega efectuada per l'intermediari al seu client serà una entrega intracomunitària exempta.

3. NIF intracomunitari

Per a l'aplicació de l'exempció en les entregues intracomunitàries de béns, amb efecte a partir de l'1 de març de 2020, a més del requisit del transport dels béns a un altre estat membre, serà necessari que:

- L'adquirent hagi comunicat al proveïdor un NIF/IVA (N-VAT) atribuït per un estat membre diferent d'Espanya.

- El proveïdor hagi inclòs l'operació en la declaració d'operacions intracomunitàries (model 349).

4. Acreditació del transport intracomunitari

L'expedició o el transport dels béns a l'estat membre de destinació ha estat sempre un requisit de caràcter material o substantiu per a l'aplicació de l'exempció en les entregues intracomunitàries de béns.

Com se sap, el proveïdor és qui ha d'aportar o acreditar davant l'AEAT el transport intracomunitari (atès que l'exempció s'aplica a qui realitza el fet imposable a l'estat membre de sortida dels béns), i ara, amb l'RDL 3/2020, es modifica l'article 13 del Reglament de l'IVA, per establir que l'expedició o el transport dels béns a l'estat membre de destinació es justificarà **per qualsevol mitjà de prova admès en dret** i, en particular, mitjançant els elements de prova establerts en cada cas, per l'article 45 *bis* del Reglament d'exempció (UE) 2018/1912, que són:

1. Quan el venedor indiqui que els béns han estat transportats per ell o per un tercer en el seu nom i:

- a) Es trobi en possessió de, com a mínim, dos dels elements de prova següents (expedit per parts independents de venedor i adquirent):
 - a.I. Carta o document CMR signats.
 - a.II. Coneixement d'embarcament.
 - a.III. Factura de la pòlissa de noli aeri (*flete*).
 - a.IV. Factura del transportista dels béns.
- b) Es trobi en possessió d'un dels elements de prova esmentats abans, juntament amb algun dels elements de prova següents (expedit per parts independents de venedor i adquirent):
 - b.I. Pòlissa d'assegurança relativa al transport dels béns o documents bancaris que provin el seu pagament.
 - b.II. Documents oficials expedits per una autoritat pública, com un notari, que acreditin l'arribada dels béns a l'estat membre de destinació.
 - b.III. Rebut expedit per un dipositari a l'estat membre de destinació que confirmi

eix l'empresari al qual inicialment anaven destinats els béns.

f) Descripció, quantitat i valor dels béns tornats en les condicions establertes a l'apartat 3, 2n paràgraf, lletra b), de l'article 9 *bis* de LIVA, així com la data de la devolució.

2. L'empresari a qui van destinats els béns i els qui el substitueixin hauran de fer-hi constar les dades següents:

- a) El NIF-/IVA del venedor que transmet els béns en el marc d'un acord de vendes de béns en consigna.
- b) La data d'arribada al magatzem dels béns enviats per ser posats a la seva disposició.
- c) La descripció i la quantitat dels béns enviats per ser posats a la seva disposició.
- d) La descripció, la base imposable determinada d'acord amb els articles 78 i 79 de LIVA, la quantitat i el preu unitari dels béns adquirits i la data de realització de l'adquisició intracomunitària de béns.
- e) La descripció i la quantitat dels béns que són retirats del magatzem pel venedor i deixen d'estar a la seva disposició, així com la data en què són retirats.
- f) La descripció i la quantitat dels béns destruïts o desapareguts del magatzem i la data en què es produeix o es descobreix la destrucció, la pèrdua o el robatori dels béns.

Amb l'RDL 3/2020, l'expedició o el transport de béns a l'estat membre de destinació es justificarà per qualsevol mitjà de prova admès en dret

l'emmagatzematge dels béns en aquest estat membre.

2. Quan el venedor està en possessió d'una declaració escrita de l'adquirent que certifiqui que els béns han estat transportats per ell o per un tercer en nom seu, esmentant l'estat membre de destinació de les mercaderies i:

- a) Es trobi en possessió de, com a mínim, dos dels elements de prova següents (expedit per parts independents de venedor i adquirent):
 - a.I. Carta o document CMR signats.
 - a.II. Coneixement d'embarcament.
 - a.III. Factura de la pòlissa de noli aeri (*flete*).
 - a.IV. Factura del transportista dels béns.
- b) Es trobi en possessió d'un dels elements de prova esmentats abans juntament amb algun dels elements de prova següents (expedit per parts independents de venedor i adquirent):
 - b.I. Pòlissa d'assegurança relativa al transport dels béns o documents bancaris que provin el seu pagament.
 - b.II. Documents oficials expedits per una autoritat pública, com un notari, que acreditin l'arribada dels béns a l'estat membre de destinació.
 - b.III. Rebut expedit per un dipositari a l'estat membre de destinació que confirmi l'emmagatzematge dels béns en aquest estat membre.

MODIFICACIONS EN EL MODEL 349

- Se suprimeix la presentació ANUAL d'aquest model.

- S'inclouen noves CLAUS per informar de l'enviament dels béns en el marc d'un acord de vendes en consigna a un altre estat membre:

R = transferències de béns efectuades en el marc d'un acord de venda de béns en consigna.

D = devolucions de béns des d'un altre estat membre al qual prèviament van ser enviats des del TAI en el marc d'un acord de venda de béns en consigna.

C = Substitucions del destinatari dels béns expedits o transportats a un altre estat membre en el marc d'un acord de venda de béns en consigna. ■

NOTA 1. Registre de determinades operacions intracomunitàries

Es modifica l'article 66 del Reglament de l'IVA per introduir una sèrie de requisits formals per registrar les operacions de venda en consigna o venda de les existències de reserva.

ATENCIÓ: els subjectes passius de l'IVA que estiguin obligats a portar aquest llibre de registre a través de la seu electrònica de l'AEAT, ho faran a partir de l'1 de gener de 2021 (segons disposa la disposició transitòria setena de l'RDL 3/2020); per tant, no els serà aplicable durant el 2020.

Requisits d'aquest llibre de registre.

1. El venedor haurà de fer constar les dades següents:

- a) L'estat membre a partir del qual han estat expedits o transportats els béns i la data d'expedició o transport.
- b) El NIF-/IVA de l'empresari al qual van destinats els béns, assignat per l'estat membre on s'expedeixen o es transporten els béns.
- c) L'estat membre al qual s'expedeixen o es transporten els béns, el NIF-/IVA del dipositari dels béns si no és l'empresari destinatari, l'adreça del magatzem i la data d'arribada dels béns.
- d) El valor, la descripció i la quantitat dels béns que han arribat al magatzem.
- e) El NIF-/IVA de l'empresari que substituï

Comissió d'Economia Financera / EconomistesBAN

XL Fòrum d'Inversió d'EconomistesBAN i tancament de ronda de finançament de Kibus Petcare

MARTA ALSINELLA
Economista i directora d'EconomistesBAN
economistesban@coleconomistes.cat

EconomistesBAN, la xarxa d'inversors privats del Col·legi d'Economistes, celebra el seu XL Fòrum d'Inversió *online* i tanca una ronda de finançament de l'*start-up* Kibus Petcare, presentada al nostre Fòrum d'Inversió del 4 de juny passat.

40è Fòrum d'Inversió EconomistesBAN

El dijous 1 d'octubre passat va tenir lloc aquesta edició del Fòrum d'Inversió *online*, que va ser presidida pel Sr. Pol Font, president d'EconomistesBAN, i on es van presentar 6 projectes d'alt nivell, de sectors diversificats i d'elevat creixement com són salut, *healthtech* i energies renovables.

STEM CELL LAB

Empresa especialitzada en la cura de la salut del millor amic de l'home, la seva mascota. Proporciona teràpies regeneratives amb cèl·lules mare per a animals adults i cadells. Primer model B2C per al mercat europeu amb una clara missió: millorar la salut i la longevitat de les seves mascotes.

RUTI INMUNE

Ruti Inmune aspira a convertir-se en la primera empresa del món a registrar una vacuna antiviral d'ampli espectre basada en immunitat entrenada, per ser utilitzada com un agent profilàctic de primer recurs contra infeccions víriques noves o incontrolables com la SARS-CoV2, l'agent causant de la COVID-19. És una *spin-off* d'Archivel Farma,

una empresa amb seu a Badalona. El seu producte líder, RUTI, es troba en desenvolupament clínic avançat.

X1WIND

Proveïdor de tecnologia eòlica flotant per aprofitar l'enorme recurs existent al mar. El gran potencial es troba en aigües profundes i el mercat busca solucions flotants. La primera generació de sistemes flotants és molt cara, i X1Wind aporta una solució disruptiva per construir un sistema energètic sostenible que aconsegueix reduir el cost de la plataforma fins a un 50%.

3DIGITAL FACTORY

Fabricant de productes sanitaris dentals a mida basats en fabricació intel·ligent. La solució per a clíniques dentals incorpora tecnologies digitals (impressió 3D, robotització i *cloud software*) per optimitzar els processos, integrar els canals i, d'aquesta manera, poder oferir productes més precisos, ràpids, atractius i agradables per als pacients, amb un flux de treball 100% digital.

MAICHINERY

Eina d'eficiència energètica plantejada amb un model de negoci SaaS. A través de la seva tecnologia desenvolupada, recull dades, les analitza, pren decisions i les executa mitjançant la intel·ligència artificial, amb la finalitat de reduir el cost energètic en edificis del sector serveis amb una actuació mínima per part del client.

Han estat guanyadors del programa Explorer Cerdanyola de Banco Santander i del 2n Real Estate Challenge organitzat pel club immobiliari d'ESADE, i finalistes al Cleantech Camp d'Innoenergy, entre d'altres.

THE PATIENTS RESOURCE

Real World Data per al desenvolupament de medicaments i medicina personalitzada. El procés de desenvolupament de medicaments és llarg, no tots funcionen igual per a tothom, hi ha un coll d'ampolla en el reclutament de pacients per fer els assajos clínics i és necessari tenir dades que permetin crear uns models matemàtics sòlids i confiables.

Des de The Patients Resource proveeixen dades per al desenvolupament de nous medicaments per construir models matemàtics per als algorismes de medicina personalitzada, cosa que permet aconseguir un estalvi de fins a un 80% d'algunes parts del procés.

Després de la presentació dels projectes, tots varen despertar l'interès d'inversors, que ja han iniciat converses per valorar-ne l'entrada en el capital.

Adicionalment, EconomistesBAN, la xarxa de *business angels* del Col·legi d'Economistes de Catalunya, ha tancat una ronda de finançament amb Kibus Petcare, *start-up* que va ser presentada a l'anterior edició del Fòrum d'Inversió d'EconomistesBAN. Aquesta *start-up* ha desenvolupat el primer electrodomèstic per a mascotes, que permet cuinar en 6 minuts la dosi d'aliment necessària i servir-la a l'hora convinguda.

EconomistesBAN ha participat en la ronda de finançament que l'empresa acaba de tancar aquest mes d'octubre de 600.000 €, a través d'aportacions de capital d'inversors i d'una inversió pública en forma de subvenció NEOTEC, del CDTI. Aquesta quantitat la destinaran a ampliar l'equip, a activitats de màrqueting i a la producció en massa del dispositiu.

Una mostra de l'interès que la proposta de Kibus ha despertat en el mercat és que el mes d'octubre passat, amb només 3 hores a la plataforma de *crowdfunding* Kickstarter, va aconseguir precomandes per adquirir el seu dispositiu equivalents a la seva facturació objectiu prevista per a tot el mes.

Si esteu interessats en algun dels projectes, o voleu ampliar-ne la informació, contactar amb els emprenedors o incorporar-vos a algun dels grups de seguiment per invertir que s'han creat en el XL Fòrum d'Inversió, així com ser membres del Club Inversors d'EconomistesBAN, podeu posar-vos en contacte amb nosaltres a través del correu electrònic economistesban@coleconomistes.cat. ■

Són els habitatges d'ús turístic els principals responsables de les pujades del preu de l'habitatge a Barcelona?

DAVID RODRÍGUEZ BORRÀS

Economista, membre de la Comissió de Turisme del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Màster en Anàlisi Econòmica (UAB), llicenciat en CC. Econòmiques i Empresarials (UPF). Secretari Tècnic, Pla Estratègic Metropolità de Barcelona
drodriguez@pemb.cat

L' allotjament turístic ha estat una de les activitats econòmiques més afectades per la COVID-19. Segons les dades més recents, les pernoctacions hoteleres han caigut un 75% respecte de l'any anterior, i malauradament res fa pensar que la tendència es capgiri en els propers mesos. Quelcom similar ha passat en altres tipologies d'allotjament turístic i, en especial, en la que havia acaparat l'atenció mediàtica en els darrers anys: els habitatges d'ús turístic (HUT). Tot i que no disposem de dades fidedignes, algunes fonts apunten a caigudes d'un ordre de magnitud similar a la dels establiments hotelers.

Es trenca així una tendència que semblava imparabla fa poc temps, amb una demanda creixent i on malgrat que la regulació donava poc marge de maniobra per ampliar l'oferta de manera legal, aquesta oferta creixia per la via dels fets consumats, esperonada per la possibilitat de monetitzar millor els actius immobiliaris de certes zones properes a atraccions turístiques, i facilitades per plataformes d'intermediació que havien simplificat al màxim la intermediació entre (suposats) particulars.

Tanmateix, allò que sobre el paper podria semblar una bona idea per complementar l'oferta d'allotjament turístic de les ciutats o per ajudar algunes famílies a tenir uns ingressos extres oferint una experiència diferent, va acabar generant importants externalitats negatives, que en alguns casos van desembocar en animadversió. Als problemes de convivència o de seguretat s'hi va afegir la percepció que els habitatges turístics estaven contribuint a pressionar els preus a l'alça dels habitatges de lloguer de la ciutat, en un context de recuperació econòmica, manca d'oferta d'habitatge d'obra nova i un mercat de lloguer que, tot i que més ampli que la mitjana espanyola, és molt reduït en comparació d'altres metròpolis europees. Així, no es va trigar a assenyalar les plataformes d'intermediació com les responsables de les importants pujades dels preus del lloguer, que han forçat noves mesures reguladores (més o menys encertades, però objecte d'un altre debat).

Però fins a quin punt han estat les plataformes les responsables de la pujada dels preus dels habitatges de lloguer a Barcelona? Una recerca d'un equip d'acadèmics de la UAB, la UB i la Universitat de París-Saclay, publicada recentment a la prestigiosa revista *Journal of Urban Economics*, en dona algunes pistes. Utilitzant una base de dades molt àmplia per al període 2009-2017 i prenent com a referència les 233 àrees bàsiques estadístiques de la ciutat (microbarris), els autors conclouen, utilitzant diferents tècniques econòmiques, que els lloguers d'habitatges turístics vehiculats via Airbnb (la principal plataforma d'intermediació) són els responsables d'un increment dels preus del lloguer de l'1,9% i dels preus al mercat de venda d'un 5,2% en el període 2012-2016. Si el focus se centra en les àrees que tradicionalment tenen més pressió turística (casualitat o no, els habitatges anunciats acostumen a ser allà on ja hi havia una presència i diferents tècniques d'anàlisi consolidada d'allotjaments turístics), els increments de preus s'enfilen fins al 7% i el 20%, respectivament. I més important, es veu una relació directa entre una oferta més gran d'habitatges turístics i un descens en l'oferta d'habitatges de lloguer de llarga durada.

Els resultats confirmen, doncs, bona part de tot allò que anàvem intuït de manera més o menys informal: el lloguer d'habitatges per a usos turístics ha estat un dels factors explicatius de l'increment de preus tant en el

mercat de lloguer com en el de compra a la ciutat de Barcelona. No obstant això, la seva contribució al creixement de preus ha estat força moderada, i no sembla que hagi estat el principal factor explicatiu. En altres paraules, l'escalfament del mercat immobiliari de grans ciutats com Barcelona cal anar a buscar-lo a altres factors, alguns més conjunturals (cicle econòmic, escassa rendibilitat de les inversions alternatives a la immobiliària), però també d'altres que eren més estructurals fins a aquest any.

Malauradament, el període analitzat acaba, per raons tècniques, el 2016, cosa que no permet visualitzar, per exemple, si els canvis reguladors que es van produir al mercat d'allotjaments turístics, amb el PEUAT de fons, van tenir algun efecte sobre els preus de transacció dels mercats d'habitatge; com tampoc si les mesures i les campanyes per combatre els allotjaments il·legals van tenir algun efecte significatiu. I finalment, encara que ja fora del perímetre d'aquesta recerca, si aquesta oferta que va brotar a mitjan darrera dècada va tenir efectes sobre el mercat d'allotjaments turístics tradicionals

Si no podeu accedir a l'article, o us sembla excessivament tècnic, us recomanem la lectura d'un article que els mateixos autors van publicar temps enrere a la *Nota d'Economia*. Dos dels autors també van fer una entrada al blog *Nada es Gratis*, amb una finalitat més didàctica. ■

Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació

Els intangibles i la seva importància avui

JULIÀ MANZANAR MONDÉJAR

Economista i president de la Comissió d'Economia del Coneixement i Innovació del Col·legi d'Economistes de Catalunya. Vicepresident del Cercle de les Llibertats. Fundador de Cabier Institute, soci de ZINCO Business Solutions i RBDM d'Àfrica al Sud d'Europa
jmanzanar@cabierinstitute.eu

Com d'acurada i pertinent és la comptabilitat financera i els informes externs avui dia? Per als analistes d'inversió, només són un punt de partida, ja que els analistes normalment busquen mesurar el futur "flux de caixa lliure" de les empreses. Per a ells, la presentació d'informes dels resultats històrics del període passat és menys important, excepte per comparar les variacions de les seves projeccions anteriors. Aquests analistes donen molta importància a informació no financera, que bàsicament es pot agrupar al voltant dels conceptes *capital intel·lectual* i *actius intangibles*. Però què són i com definim aquests actius tan rellevants en l'economia del coneixement?

Els intangibles segons els International Accounting Standards

L'IAS 38 — actius intangibles — recull els requisits comptables en matèria d'actius intangibles, que són actius no monetaris, sense substància física ni identificable (que són separables o derivats de drets contractuals o d'altres). Els actius intangibles que compleixen els criteris de reconeixement pertinents es mesuren inicialment a cost, posteriorment són valorats a cost o mitjançant un model de revaloració, i s'amortitzen de manera sistemàtica durant les seves vides útils (tret que l'actiu tingui una vida útil indefinida; en aquest cas no s'amortitza).

L'objectiu de l'IAS 38 és prescriure el tractament comptable dels actius intangibles que no es tracten específicament en altres normes. L'estàndard requereix que una entitat reconegui un actiu intangible si, i només si, es compleixen uns criteris determinats. L'estàndard també especifica com es mesura el valor en llibres dels actius intangibles i requereix certes revelacions relatives als actius intangibles.

Definicions clau IAS 38

Actiu intangible: un actiu no monetari identificable sense substància física. Un actiu és un recurs controlat per l'entitat a conseqüència d'esdeveniments passats (per exemple, compra o autocreació) i del qual s'espera que pugui produir futures prestacions econòmiques (entrades d'efectiu o altres actius). [IAS 38,8] Així, els tres atributs crítics d'un actiu intangible són:

- Identificable
- Control (capacitat per obtenir beneficis del bé)
- Beneficis econòmics futurs (com ara ingressos o costos futurs reduïts)

[IAS 38,12] Identificabilitat: un actiu intangible és identificable quan és separable (susceptible de ser separat i venut, transferit, llicenciat, llogat o intercanviat, sigui de manera individual o conjunta amb un contracte relacionat) o sorgeix de drets contractuals o d'altres legals, independentment de si aquests drets són transferibles o poden ser separables de l'entitat o d'altres drets i obligacions.

Exemples d'actius intangibles: tecnologia patentada, programari informàtic, bases de dades, marques comercials, secrets, dominis d'Internet, vídeos i material audiovisual (per exemple, pel·lícules, programes de televisió) llistes de clients, drets de servei hipotecari, llicències, acords d'importació de quotes, contractes i acords de franquícia client-proveïdor (incloses les llistes de clients), drets de màrqueting... Es poden adquirir intangibles:

- Per compra separada
- Com a part d'una combinació de negocis
- Per un ajut governamental
- Per intercanvi d'actius
- Per autocreació (generació interna)

Els intangibles i la gestió

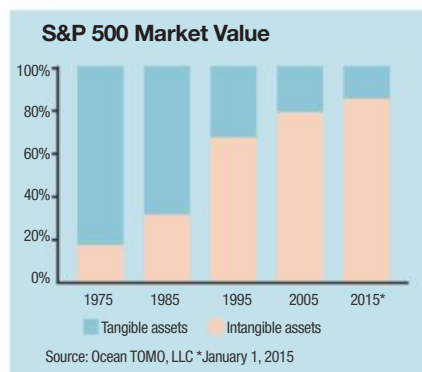
El repte per als executius i els consells d'administració és que la seva immensa importància, incloent-hi el salari i els incentius financers, es basen en els resultats de la comptabilitat financera, sense tenir normalment en compte els intangibles. No obstant això, nombroses orga-

nitzacions internacionals i les iniciatives han identificat defectes en la informació actual que poden fer descarilar estratègies i paralitzar negocis a curt i mitjà termini. Alguns d'aquests organismes són el Consell Internacional d'informes integrats (IIRC); el recent llibre controvertit del professor Baruch Lev, *El final de la comptabilitat*; l'IMA (Institut de Gestió Comptable) i la seva declaració sobre la comptabilitat de gestió (SMA); la Junta de Normes de Comptabilitat Financera (FASB), i el Consell Internacional de Normes Comptables (IASB).

El *top management* ha de prendre la iniciativa i defensar l'adopció de pràctiques de valoració comptable que més equitativament representen l'economia fonamental que suporta el funcionament del seu negoci. La informació ha de reflectir els recursos i els processos que gestionen i, el més important, s'ha d'utilitzar per prendre millors decisions per ser més competitives. **El balanç de situació tradicional subestima el valor econòmic d'una empresa perquè no inclou una gran part dels actius intangibles.**

La figura 1 mostra els resultats d'una enquesta realitzada per avaluar el valor global de mercat de les organitzacions que cotitzen públicament en comparació del seu valor en llibres. Revela el creixement i la importància dels intangibles. Fa 40 anys, més del 80% de la valoració mitjana de les empreses en el S&P 500 estava representada per actius tangibles com ara la propietat, les plantes i l'equipament. Ara, el nombre s'inverteix amb més del 80% del valor representat per intangibles com el capital intel·lectual, la força laboral, les cadenes de subministrament i altres relacions clau. Des d'una perspectiva de comptabilitat, això ha impulsat el creixement en l'import del fons de comerç. Quan les organitzacions s'han comprat, venut i fusionat, i l'excés del preu pagat per la compra està per sobre del valor comptable, s'informa massa ingènuament com a fons de comerç (*goodwill*).

Podríem continuar escrivint pàgines i pàgines, però en essència el que es posa damunt la taula és la **necessitat de metodologies accurades i efectives per mesurar els intangibles i la seva gestió**. És feina dels economistes cobrir aquestes mancances. Som-hi. ■

XXV JORNADA DELS ECONOMISTES

“Joves i futur: formació, ocupació i emancipació”

BARCELONA 7 DE NOVEMBRE

Inauguració +
conferències inaugurals

Economia circular: treball
decent i creixement econòmic

La tributació de les noves
modalitats de treball i de
generar ingressos (youtubers,
instagramers i bloggers)

Formació transformadora:
innovació i tecnologia

Joves i talent: cultura
empresarial i emprenedoria

Catalunya: mercat de treball
i formació

La corresponsabilitat: el valor
a potenciar per a assolir
una igualtat efectiva

L'administrador en matèria de
reestructuració com a futur
de la professió (en relació
a la Directiva del 2019)

Present i futur dels joves
economistes

Informació financera. Impacte
de les noves NIIF, la reforma
comptable i la covid-19. Better
communication in financial report

La creació d'ocupació en
l'economia social i solidària
en els darrers anys

Visions de futur. Com reeixir
en l'ecosistema digital

Emprenedors: joves
amb projectes propis

El talent jove a l'administració
pública

Habitatge i emancipació
dels joves

Equilibris intergeneracionals
del benestar

TARRAGONA, 5 DE NOVEMBRE

LLEIDA, 12 DE NOVEMBRE

GIRONA, 26 DE NOVEMBRE

De 18:00 a 21:00 hores
En format *on-line*

Professionals joves per
a joves professions

Podeu consultar el programa
de la jornada [aquí](#).

I us podeu inscriure-us clicant
en aquest [link](#).

PUBLICACIONS DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

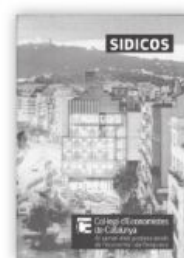
INFORMATIU DE L'ECONOMISTA

REVISTA TÈCNICA

DOCUMENTS TÈCNICS I ALTRES PUBLICACIONS

CE Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

BARCELONA Pl. Gal·la Placidia, 32
08006 Barcelona. Tel. 93 416 16 04
cec@coleconomistes.cat

GIRONA Joan Maragall, 44, entl. 3a
17002 Girona. Tel. 972 21 45 33
girona@coleconomistes.cat

LLEIDA Pere Cabrera, 16, 1r G
25001 Lleida. Tel. 973 21 06 33
lleida@coleconomistes.cat

TARRAGONA Rambla Nova, 58-60, 5è A
43004 Tarragona. Tel. 977 21 70 42
tarragona@coleconomistes.cat